

VERGİ LÂYİHALARINI YAZIYORUZ

Ağır Cezada

Bir Katilin
Çıkardığı Hâdis

Ağır Ceza Reisi Hasan Lutfi B.

Dün Ağırceza Mahkemesinde çok müessif bir hâdis olmuştur. Muhakemesi görülmek üzere mahkeme huzuruna getirilen Agop isimdeki katil, maznun mevkiine geçer geçmez ayağa kalkmış ve makamı riyasete hitaben bir takım tefevvühatta bulunmaya başlamıştır. Katil, derhal dışarı çıkarılmış, Reis Hasan Lutfi Bey de aza ile birlikte az sonra salondan ayrılmıştır.

Vazifesini tam bir salâhiyetle

Yeni Kazanç Vergisi Lâyihası

Ankara Muhabirimiz Verginin Esaslarını Ve Teferruatını Bildirdi. Lûtfen Üçüncü Sayfamızda Okuyunuz

Gümrük Tarifesi Ve Yeni Vergi

Hükümet, Gümrük Tarife Kanununda bazı tadilat yaptı. Herkesin ağılığından kesilecek olan Yeni Vergi Lâyihası da dün Millet Meclisine verildi. Bunlara ait bütün tafsilât:

3 üncü Sayfamızda

Vecihi B. Fethiyede

Kendi tayyaresile propaganda uçurları yapan tayyareci Vecihi Bey Antalyada tayyaresini tamir etmiş, Fenike ve Fethiyeye uçmuştur.

ifa eden Hasan Lutfi Beyin duyabileceği teessüre tamamen iştirak ederiz. Hâdisenin şahidi olan samiin vak'ada hazır bulduklarının tesbitini istemişler, bu suretle adres ve hüviyetlerini bildirmişlerdir.

Dün kısaca kaydettiğimiz Balat yangını, tüyler örpertici bir facia mahiyetindedir. Yangında yananlar ve yaralananlar başlarından geçen faciayı bize bizzat anlattılar. Dokuzuncu sayfamızda okuyunuz. Buradaki resimlere gelince: Yukarıda, soldan: Madam Fortüne, Ester, Lea. Aşağıda, soldan: Mihael, Madam Röbbekka, Madam Nina, Nebo.

Cenuptaki Kaçakçılıklar

Hükümet, Suriye Memurlarının Müsamahası Hakkında Teşebbüste Bulundu

Berut, (Hususi) — Türkiye Hükümeti Suriye ve Lübnan Âli Komiserliğine müracaat ederek, huduttaki küçük Fransız memurlarının hudut muahedesine riayet etmediklerini, bu yüzden de fazla kaçakçılık yapıldığını bildirmiş, Komiserliğin nazarı dikkatini celbetmiştir. Türkiyenin Berut Konsolosu da kendisile görüşen bir gazeteciye şunları söylemiştir.

“ — Fransa ile Hükümetimiz arasında bir hudut ihtilâfı yoktur. Yalnız huduttaki küçük memurların ihmalî ve müsamahası yüzünden memleketimize kaçakçılık yapıyor.”

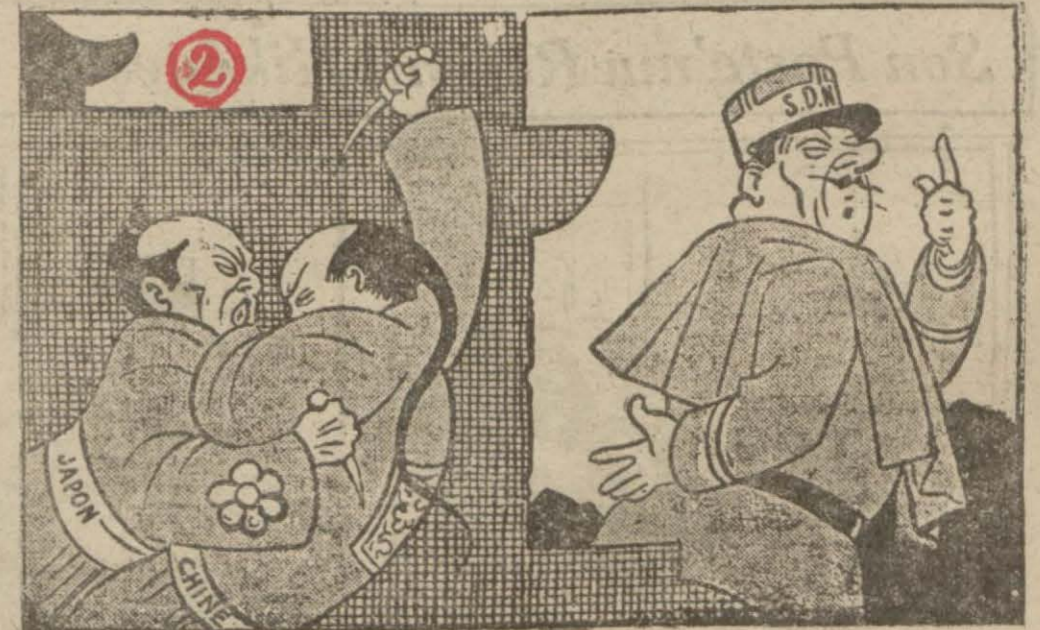
Müessil Suriyedeki Türk emlakî meselesi hakkındaki son vaziyeti de şöyle izah etmiştir:

“ — Bu mesele ile Hariciye Müsteşarı Numan Rifat Bey meşgul oluyordu. Tedavi için Avrupa-

ya gidince mesele öylece kaldı. Şimdi Numan Rifat Bey Ankara-

ya dönmüştür. Yakında bu işin halledileceğini zannediyorum..”

Akvam Cemiyetinin Hakiki Rolü

Birinci resimde Cemiyeti Akvam, Alman - Avusturya dostluğuna öfkeleniyor; ikinci resimde Çin - Japon muharebesine seviniyor.

[Bir Avrupa gazetesinden aldık.]

Liman Şirketile Tüccar İhtilâfa Düştü

Şirket Limandaki Mavnalardan Kira İstiyor, Tüccar “Veremeyiz!”, Diyor

Son tahditten sonra gerli mallara rağbet

İhtilâfı tahdit kararnameşinin kabulünden evvel usulen beyannamelerini vermiş ve bilâfâsıla bunları takip etmiş olan tüccarlardan bir kısmı dün gümrük-

ten bir miktar mal çekebilmişlerdir. Beyannamelerini vermiş olup ta usulen takip etmeyenler kararnamenin kabulünden sonra (Devamı 9 üncü sayfada)

İzmirde Müthiş Bir Facia

İki Çobanla 120 Koyun Dağ Başında Dondu

İzmir, 22 (Hususi) — Buraya gelen haberlere göre Sultandağlarında bir buçuk metre kadar kar yağmıştır. Fakat bu arada müthiş bir facia olmuş, (2) çobanla (120) koyun soğuktan donmuştur. O civarda kar yüzünden münakaîât durmuştur. Soğuklar çok şiddetlidir.

Halkın Sesi

Narha Niçin Riayet Edilmiyor?

Belediye ekmeğe narh koymuştur. Fakat şehrin hemen her tarafında fiatlar ve çeşni deşikiktir. Bu karışık vaziyet karşısında halkın ağızından dinlediklerimizi bir de siz okuyunuz:

Necati B. (Ortaköy tramvay caddesi 73)

— Bir şeye narh koymak demek, onun her yerde aynı fiate satılmasını temin etmek demektir. Halbuki benim evime ekme her zaman sekiz kuruştan verilir. Narh altı buçuk kuruş iken şuradaki fırın (7,5) kuruşa satar. Fırıncı ekmeğin hashından, gramının fazlalığından bahseder. Halbuki bunlara hiç lüzum kalmamalıdır.

Ahmet B. (Beşiktaş Akaretler 75)

— Ekmek memleketimizde en bellibaşlı gıdalardandır. Avrupada halk gıdalarını başka suretle temin ettikleri için ekme ikinci derecede gelir. Fakat bizim yegâne ve mühim gıdamız olan ekme meslesi sureti kat'iyede halledilmelidir. Herkes her yerde aynı çeşni ekmeği aynı fiate almalı ve aldanmamalıdır. Esasen narhtan maksat da budur. Her fırıncı istediği gibi ekme çıkarır ve istediği fiate satarsa narhın manası kalmaz.

Hikmet B. (Ahrıkapı Mehmetpaşa sokak23)

— Ben ekmeğimi hergün fırından alırım. Daima da narhtan yirmi para fazla veririm. Fırıncı "ben ekmeğimi bir kilodan fazla çıkarırım," der. Bu işe bir türlü aklım ermedi. Galiba çok ince bir iş..

Nejat B. (Nuruosmaniye Mengen sokak35)

— İstanbulda ekme fiatlarındaki fark çok tuhaf ve karışiktir. Narhla satılan maddelerde bu kadar fark olmaması lâzımdır. Belediye bir çeşni intihap etmiştir; bir de fiat koymuştur. Fakat benim kanaatimce ekmeçiler takip edilmiyor, takip edilse böyle olmaz.

Sandalcı Ve Arabacılar Arasında

Şimdiye kadar sandalcılar ve arabacılar çalıştıkları mntakalarda kendi aralarından birer idare memuru tayin ediyorlardı. Belediye İktisat İşleri Müdürlüğü bu memurların Belediyelerce tayin edilmesi için teşebbüste bulunmuştur.

Hariciye Vekili

Ankaradan verilen malûmata göre Hariciye Vekili Tefik Rüşü B. yakında şehrimize gelecektir.

DAHİLİ HABERLER

HALICILAR

Kredi İçin Teşebbüse Girişiyorlar

Haber aldığımız göre, bazı halıcılar kredi meselesi hakkında bir rapor hazırlamaktadırlar. Rapor Sanayi Birliğine verilecek, kuvvetli bir ihtimal ile İktisat Vekâletine de gönderilecektir.

Bu raporda, sanayiın mühtaç olduğu kredinin temini için fabrikalara kıymet konulması istenilmekte ve bu kıymet üzerinden ipotek suretile kendilerine para verilmesi ileri sürülmektedir.

Maarif Cemiyetinde İntihap

Maarif Cemiyeti Yeni İdare Heyeti dün eski Türk Ocağı binasında toplanarak reis intihabını yapmıştır. Reisliğe Cevdet Kerim B. seçilmiştir.

Ölüm Tahkikatı

Bir Eczahane Sahibi De İsticvap Edildi

Mari isminde bir madam geçenlerde bir doğum esnasında ölmüş, alâkadar doktorlar isticvap edilmişti. Müddeiumumilik bu mesele ile ehemmiyetli surette meşgul olmaktadır. Öğrendiğimize göre, madam Marinin o sıralarda kullandığı ilacı yapan Eczacı Zafiropolos Efendi de dinlenmiştir. Ayrıca eczahane defteri de tetkik olunarak çocuk düşürme tarihinden evvel ve sonra bu gibi vakalarda kullanılan ilacın yapıldığı görülmüş, fakat defterde hastanın ismine tesadüf edilmemiştir.

Kartalda Bir Tevkif

Vasilâki isminde bir sigorta komisyoncusu Kartalda tevkif edilmiştir. Bu adam sigortalı evleri yakıtarak para çekmekle itham edilmektedir.

Hasta İsmi Unutulmasın

Bazı Doktorlarla Eczacıların talimatname hilâfına olarak reçete ve defterlere hasta isimlerini yazmadıkları görülmüş, bunlar hakkında takibat yapılmasına karar verilmiştir.

Tevkifhane Teftiş Edildi

Tabiadi İ Enver ve Müddeiumumi Muavini Şefik Beyler dün Tevkifhanenin aylık teftişini yapmışlardır.

Sinemalar Müşkül Vaziyete Düşüler

İstanbul sinemalarının sahipleri dün öğleden sonra toplandı, ithalâtın tahdidi kararının kendilerine taallük eden kısımlarını gözden geçirdiler, yeni bir vaziyet karşısında bulduklarını gördüler ve hükümetin nazarı dikkatini celbetmeye karar verdiler.

İstanbul sinemacılarını endişeye düşüren sebep hakikaten mühimdir. Birkaç kelime ile anlatalım:

Şehrimizde altı tane sesli ve bir tane de sessiz olmak üzere yedi sinema vardır. Bunlar her hafta program değiştirdikleri için haftada 7 ve iki haftada ise 14 tane filme mühtaçtırlar

Halbuki son kararnamede tesbit edilen miktare göre memlekete ilk iki haftada ancak 7 film girecektir. Fakat ilk iki hafta için böyle olan vaziyet müteakip haftalar için daha fenalaşmaktadır.

Filhakika müteakip bir ay içinde memlekete yalnız 11 film girecektir. Halbuki bu müddet için sinemalar beheri dört film-den 26 filme mühtaçtırlar.

İstanbul sinemacılarının yaptıkları bir hesap var: Bu hesaba göre memleketimize senede 210 film girer. Beher filmin fiati takriben 2000 liradır. Bu itibarla 420 bin liramız memleket haricine çıkar. Çıkar amma hükümet bu filmlerden gümrük olarak 100 bin, Belediye, darülaceze, damga ve istihlak olarak ta bir senede bir buçuk milyon lira tahsil eder. Şimdi lüzumu derecesinde film getirilemeyince bu varidat bir hayli azalacaktır.

İthalâtın tahdidi şüphe yok ki iyi oldu ve yine şüphe yok ki ilk günlerde kurarnamenin ufak tefek noksanları görülecektir. Bize öyle geliyor ki bu sinema meselesi görülen noksanlardan biridir ve görülecek diğer noksanlar gibi nazarı dikkate alınacaktır.

Bir Facia Mı ?

Denize Açılan Bir Gençten Haber Alnamıyor

15 yaşlarında Mehmet isminde bir genç evvelki gün Salacakta Ömer Ağanın sandalını bir saat için kiralamış ve denize açılmıştır. Mehmet, aradan iki gün geçtiği halde dönmemiş ve bütün taharriyata rağmen bulunamamıştır.

GİZLİ EMLAK

Fatih Taraflarında Metruk Emlak Meydana Çıktı

Defterdarlık şehrimizdeki metruk emlakı Eytam ve Emlak bankasına devretmektedir. Banka da bunları sattıktan sonra elde ettiği parayı hükümet hissesi olarak sermaye hesabına geçirmektedir. Fakat son zamanlarda emlak fiatleri düştüğü için, bu binaların değerli bir fiatle satılmasında biraz zorluk çekildiği haber alınmaktadır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre Fatih ve Eminönü kazaları dahilinde iş gören Müsakkafat tahrir keyetleri birçok gizli metruk emlak meydana çıkarmışlardır. Defterdarlık bunların da bir listesini yapmış, Emlak Bankasile temasa geçmiştir.

Ekmek Meselesi

Belediye Yeni Formülün Tatbikına Geçiyor

Belediye İktisat Müdürlüğü, şehirdeki fırınlarda ekmeğe ait fiat farkını ortadan kaldırmak için bulduğunu dün kaydedtiğimiz formülün tatbikına teşebbüs etmiştir. Bu işte, Belediye Zahire Borsasile birlikte yürüyecektir.

Zahire borsası borsadan ikinci nevi un alan fırıncıları derhal belediyeye haber vereceği gibi bütün değirmenciler de borsadan aldıkları buğdayları o günden sonra kimlere sattıklarını ve ne suretle istihlak ettiklerini her hafta bir beyanname ile belediyeye bildireceklerdir. Bu suretle birinci nevi un çarşısına ikinci nevi un karıştırılmıyacak ve fiatte de fark görülmeyecektir.

Hayat Pahalılığı Artıyor

Ticaret ve Sanayi Odası istatistik bürosunun yaptığı bir istatistiğe göre hayat eylül aya nazaran züde (1,5) pahalılaşmıştır. Pahalılık en ziyade yiyecek ve yakacak fiatlerindedir.

Belediye İstatistiği Basılıyor

İstanbul Belediyesinin (64) muhtelif madde üzerine hazırladığı yıllık istatistiğin Ankarada basılmasına başlanmıştır. Basılan nüsmüne İzmir Belediyesine gönderilecek ve İzmir Belediyesi de buna karşı bir yıllık basacaktır.

Günün Tarihi

Fırtına Yağmur Ve Kar

Gelen haberlere göre Karadenizde fırtına devam etmektedir. Vapurlar buldukları limanlarda havanın düzelmesini beklemektedir. Bu arada bazı kazalar olmuş ve Büyükdere de Minerva isminde bir İtalyan vapuru karaya düşmüştür.

Anadolunun bazı yerlerinde ve Yozgat taraflarında kar yağmaktadır.

Tayyareciler Toplandılar

Sivil Tayyareci er klübünde dün bir içtima yapılmış, faaliyet kararları verilmiştir. Ayrıca klüp için Ambasadör binası tutularak tefrişine başlanmıştır.

Hudut Haricine Çıkarıldı

Geçenlerde hudut haricine çıkarılan Kuzguncuk ayon fabrikası müdürünün ortağı olan (Alfred Braçyoti) de hudut haricine atılmıştır.

Galatasaray Ve Fener

Galatasaray ve Fener muhtelili, Atina maçlarına hazırlanmak üzere bugün stadyomda bir müsabaka yapacaktır.

Sterling Düşüyor

İngiliz lirası perşembe gününden güne kadar (8) kuruş düşmüş ve dün (791) de kapanmıştır.

Ankara Gazetecilerinin İçtimaı

Ankara, 21 (Hususi) — Gazeteciler birliğinin bugünkü heyeti umumiye içtimanda henüz birliğe kaydedilmeyen gazetecilerin vaziyetleri mevzuabahs oldu. Neticede nizamamedeki evsafı haiz olan arkadaşların birliğe aza kaydedilmelerine karar verildi. Geçen içtimada üç ardaşın azalığa kabulleri teklifinin heyeti umumiye tarafından ekseriyetle reddedilmesinin, bunların şahsına matuf bir hareket olmadığı, nizamname ahkâmının tatbikinden mütevellit bir prensip meselesi bulunduğunu, binaenaleyh bu hareketin şayanı teessür bir hal olmadığı takarrür etti. Heyeti umumiyece Akagündüz müttefakan birliğe aza kabul edildi. Önümüzdeki cuma günü heyeti idare intihabı yapılacaktır.

Altınlar Ankaraya Gidiyor

Amerikadan getirtilen (64) fiş altın yakında Ankaraya götürülecek, orada fişlar açılıp muayene edilecektir.

Hariciye Memurlarının Aylıkları

Hariceteki memurlarının maaş, ücret ve temsil tahsisatları dokuz buçuk misli hesabı ile Türk parası olarak veya mahalli borsa rayicine göre ecnebi parası olarak tesviyesi hakkındaki lâyiha Millet Meclisine verilmiştir.

Garip Bir Kaçakçılık

Maliye müfettişleri Galata gümrüğünden kaçırılan (27) sandık eşya ele geçirmişlerdir. Hâdisa çok gariptir. Kaçakçılık yapılacağı gümrüğe (48) saat evvel haber verilmiş, fakat bu ihbara aldırış edilmediğinden eşyalar kaçırılarak mağazaya götürülmüştür. Muhbir bu sefer Maliye müfettişlerine haber vermiş ve mesele de bu suretle meydana çıkarılmıştır.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Kurtdereli

1: Hasan Bey — Merhaba pehlivan başı... Sözün benim de hoşuma gitti.

2: Hasan Bey — "Her güreşte milletimin arkamda olduğumu düşünüyorum.."

3: Hasan Bey — Türk milleti oldukça senin gibi pehlivanların, senin gibi pehlivanları oldukça da Türk milletinin

Kurtdereli — Hay yaşayasın Hasan Bey!
Hasan Bey — Vaycanına l. İşte pehl

Hergün

Başka Gazetelerde Gördüklerimiz

"Hakimiyeti Milliye,"de Yakup Kadri Beyin ithalâtın tahdidi hakkında neşrettiği bir mekalede:

"Esasen, kararnamenin tatbiki sahasında, hükümetin ne gibi tedbirler aldığı ve bu hususta muayyen bazı teşkilâtı, hazırlıkları olup olmadığını da bilmiyoruz. Eğer, hükümet, bunun, kendi mevcut ve mutad idare mekanizmasıyla yürütebileceğini düşünüyorsa, fazla ve tehlikeli bir nikbinliğe kapılmış olur. Bu kararname ahkâmının hayata intibak edip meyvalarını verebilmesi için yeni bir nizam ihtiyacı vardır. Hükümet, belki, bu nevi nizamın esaslarını, bir buçuk aylık, tecrübesi esnasında keşif ve tesbit edecektir. Fakat, bu bir buçuk aylık zaman zarfında, zaten zayıf ve anemik olan iktisadi bünyemizde öyle derin rahneler açılabilir ki, bunun vahameti takip ettiğimiz yolda biz fütura düşürebilir. Ve o vakit, çok yazık olur. Çünkü, Türk milletinin iktisadi kalkınmasına doğru, hükümetin, ilk adımlarını atmaya başladığı bu yol, en düz ve en kestirme yoldur. Bizi, Avrupanın ileri ve yüksek iktisadiyatından, en az, iki asır geride bırakan müthiş uçurumu bir solukta, aneak, bu sayede geçebileceğiz.

"Korkulmaz mı ki, ekserisi teferuata ait bazı tatbikat hataları yüzünden bu yegâne kurtuluş fırsatını da kaybedelim."

Köy Murabahacıları

"Hakimiyeti Milliye,"de İsmail Husrev imzasıyla çıkan bir yazıdan:

"Köy müstahsilini asıl ezen nakit murabahacılığıdır. Birkaç misal verelim!

"Giresonun bir köyünde (Küney köyü) 100 liralık bir katıra faiz de (ayda yüzde 33) dahil olmak üzere 500 liralık bir senet veriliyor. İkinci sene senet fediyeye edilemediğinden 500 liranın da taizi zammedilerek (1300) liralık ikinci bir senet kesiliyor. Senet üçüncü sene (1500) liraya çıkıyor. Dördüncü sene (100) liralık katır, zavallı köylüye (2000) liraya maluluyor.

"Yine Giresun Vilâyetinin Bulancık köyünde, köylünün biri aldığı bir liralık bir (bel) e bir sene sonra (20) lira vermek mecburiyetinde kalmıştır.

"Tirede murabahacılar, adamına göre ayda yüzde beşten yüzde (12) ye kadar, bazan haftada beş faiz alırlar. Tirenin meşhur tefecilerinden biri (Bizim bir kurumumuz günde bir paraya işler) demiştir. Bu hesaba göre nizamî faiz senede yüzde (9) olduğu halde murabaha faizi yüzde (90) demektir.

"Ayda, faiz ayda yüzde beş, ilâ ondur. Murabahacıların borç olarak verdikleri beş yüz liranın mürru zamanla ve teçdidi senet suretiler (5000) liraya çıktığı görülmüştür."

"Armutluda faiz senevi yüzde (120) ilâ (600) dür. Takriben (250,400) lira kıymetinde olan (2300) dönüm tarla, bağ, bahçe murabahacılar (160.000) liraya ipotek edilmiştir."

"Bu birkaç misal murabahacılığın köy iktisadiyatı için nekadur tahripkâr bir iktisadi unsur haline almış olduğunu göstermeye kâfidir.

Et Komisyonu

Dün Toplandı, Fakat Bir Karar Vermedi

Et meselesini halledecek komisyon dün belediye Muhiddin Beyin riyaseti altında ilk içtima-yı yapmıştır. İçtima saat altıya kadar devam etmiş, azalar tetkiklerinin neticelerini ve alınması lâzım gelen tedbirleri anlatmışlardır. Komisyonun ne karar aldığı soran bir muharririmize Belediye reisi Muhiddin Bey kısaca şunları söylemiştir:

"Henüz bir karar ittihaz etmiş değiliz. Aza tetkiklerini tamik edecekler, Cumartesi günü tekrar toplanarak bu hususta görüşeceğiz."

Son Postanın Resimli Makalesi ★Bugünün Evamiri Aşeresi★

— Yapamayacağım şeyi üzerime almıyacağım. Borç yapımıyacağım.

— Mukallit değil, yaratıcı olacağım. Maymun değil, insan olacağım.

— Kıskaç olmıyacağım. Başkalarını kıskanmak aceze, sevdiğini kıskanmak ondan geri ve dün olduğunuza alamettir.

TELGRAF HABERLERİ

Yeni Kazanç Vergisi

Verginin Nisbetleri Nedir, İstisnalar Kimlerdir? Hepsini Neşrediyoruz

Ankara, 22 (Hususi) — Son defa tadil edilen yeni kazanç vergisi kanun projesi Mecise gelmiş ve encümenlere gönderilmiştir. Kanun lâihasının ehemmiyetli taraflarını bu telgrafla bildiriyorum. Türkiye dahilinde hesaplarını aleniye koymıya mecbur olan müesseselerin, ticari ve sınaî teşebbüsât, serbest mesai ve hizmet erbabına temin ettikleri kazançlar bu kanun ahkâmına göre kazançta tabidir.

Kanunu aşağıdaki hakiki ve hükmi şahısları kazanç vergisinden müstesna tutmuştur ki şunlardır:

1 — Devlet tarafından idare edilen inhisarlarla belediyeler ve menafii umumiyeye hadim cemiyetler tarafından işletilen ve iktisadi bir gaye takip etmeyen müesseseler, siyasi fırkaların dahliliye aidatı ve teberruatı.

2 — Esas mukavelesine nazaran sermayesi üzerine kazanç tevzi etmeyen kooperatif şirketler.

3 — Yaptığı iş munhasıran sahip olduğu gayrimenkulü kiraya vermekten ibaret olan her nevi şirketler.

4 — Munhasıran azasına ikrazatta bulunan tasarruf sandıkları.

5 — Maden istihsalâtı.

6 — Türkiye dahilinde milli ve beynelmilel mahiyette açılan panayırlar, sergiler ve bunlardan temin olunan kazançlar.

7 — İşçi istihdam etmeksizin bizzat veya ailesi efradile çalışanlar.

8 — Ziraat işçileri, ecir olmayan Balıkçı tayfaları, hizmetçiler.

9 — Nüfusu binden aşağı olan köy ve kasabalarda çalışan Ebeler ve hasta bakıcılar.

10 — Yaşı (18) den aşağı, 65 den yukarı olanlarla bu iki yaş arasında olup ta iki gözü kör, aail, Mefluc, Elsiz ve ayaksız işçi ve müstahdemler.

11 — Hususi deli hastaneleri ile verem sanatçıları, ilk tedişat ve san'at mektepleri.

12 — Müellifler, mütercimler, köy, gece ve çırak mektepleri muallimleri.

13 — Aylık istihkakları veya kazançları 20 lirayı veya gündelik kazancı 75 kuruşu geçmeyen memur, müstahdem ecir ve işçiler.

14 — Tekâüt, malûliyet, yetim, dul maaşları, (elli lirayı tecavüz etmemek şartile).

Kazanç vergisi aşağıda yazılı hususi haller hariç olarak vergi mevzuuna dahil teşebbüsâtı icra eden hakiki ve hükmi şahıslar namına tarholunur. Evli kadın kocasının ticari ve sınaî teşebbüsünde müdür de olsa vergi kocası namına tarholunur. Karı koca müstakil çalışıyorlarsa vergi her birinden ayrı alınır. Kolektif şirketlerde beyanname verilmesi tercih edildiği takdirde her şerikin hissesi ayrı ayrı vergiye tâbi tutulur. Adi Komandit şirketlerde Komandite şerikler hisseleri nisbetinde mükellef tutulur. Anonim ve eshamlı şirketlerde hissedarlara ait vergi şirketlerin hükmi şahıslarından alınır. Hesaplarını aleniye vaz'a mecbur olan müesseseler şunlardır:

Anonim, Komandit, Limtet, Kooperatif şirketler ve şubeleri, Devlet ve Belediyeye merbut olup iktisadi gaye takip eden müesseselerdir. Beyannameye tâbi olanlar şunlardır:

Bankalar, Sarraflar, Topdancılar, Komisyoncular, Topdan Ecza-

ci, tacirleri, senevi iratları iki bin lira ve ondan fazla olan ticarethaneler, Fabrikalar, Matbaalar, İmalâthaneler, Transit depoları, Antrepolar, Borsa acenteleri, Sımsarlar, her nevi Sigortacılar, Komisyoncular, Eczaneler, Noterler, Mültezimlerle beyanname vermeyi tercih eden serbest meslek erbabı, beheri üç yüz tondan fazla vapur işletenler.

Devlete ve imtiyazlı şirketlere karşı taahhütte bulunan müteahhitler, mültezimler, Türkiyede yerleşmiş taahhüdatta bulunan ecnebi şirketler teahhüdün vukubulduğu tarihten itibaren bir ay zarfında varidat idaresine haber vermeye mecburdurlar.

Serbest mesai erbabından mülim olanlar yazıhane, idarehane ve muayenehanelerin gayrisafi iratları üzerinden vergiye tabidirler.

Doktorlar, avukatlar, mühendisler, mimarlar, müşavirler, mütehasıslar gayrisafi iratlarından kazanç vergisi vermekle beraber ayrıca maktu vergiye de tabidirler. Merkezleri Türkiyede bulunan Anonim, Komandit, Limtet, Kooperatif şirketlerde vergi nisbeti safi kârın heyeti mecmuasına tâbi değildir, esas mukaveleleri ve plâncoları mucibince her hisseye isabet ve tevzii takarrür eden miktarın yüzde on biridir. Merkezleri hariçte olan bu kabil müesseselerin buradaki şubeleri Türkiyede safi kârlarının yüzde on birini vereceklerdir.

Ayrıca evlerinde ve muayenehanelerinde çalışan serbest mesai erbabı gayrisafi iratları üzerinden tâbi tutulacakları vergiye ilâve olarak maktu vergi de vereceklerdir. Bu nisbetler ve şehir sınıfları da şunlardır:

Birinci sınıf şehirlerde:

Birinci sınıf, 250, ikinci, üçün-

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

"Etibba Odası dün toplanmış, aidatını ödemiye azaların haysiyet divanına verilmesine karar vermiştir."

"Gazeteler," Üç seneye yakın bir zamanda on binlerce lira toplanmışken arkadaşların soluk alıp beş dakika oturabileceği bir yerleri olmadığına nazaran: Bir tek aylık, olsun tıbbî neşriyat yapamadıklarına, bir kütüphane tesis edemediklerine; şu son geçen on beş gün zarfında üç kadının ölümü vak'ası adliyyeye aksetmişken; tıp âlemini yakinen alâkadar eden yeni kanun lâihaları tasavvur olunurken: Doktorlar ihtisas vesikalarına tâbi tutulurken, ecnebi memleketler menfaatine bin bir türlü tedavi reklâmı alelaşıkâr intişar ederken; Daha bilmem kaç türlü dertler varken ve Etibba odasının şu yukardaki kararına nazaran artık siz de şu odanın bir lüzumu olup olmadığına.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

İktisadi Koruma Vergisi

Lâyiha Meclise Verildi, Esaslarını Yazıyoruz

Ankara, 22 (Hususi) — Aylıklardan kesilecek "İktisadi Koruma Vergisi," nin esaslarını dün bildirmiştim. Vergi lâihası Meclise verilmiştir. Lâihanın son şekline göre tam teşebbüsler şunlardır:

150 liraya kadar para alanlardan yüzde (10); 151 den 350 liraya kadar yüzde (12); 350 den (600) liraya kadar yüzde (14); (601) liradan yukarı yüzde (16)dir.

İstihkakları yüz elli liraya kadar aylık vesaire ashabının aldıkları paranın (30) lirası tenkis olunduktan sonra geriye kalan para üzerinden vergi tahakkuk ettirilecektir.

Şunlar vergiden müstesnadır: Eski kanun mucibince tekaüt edilenlerle aynı kanun mucibince maaş alan dul ve yetimler ve aylık kazançları (30) lira veya (30) liradan aşağı olan şahıslar, ziraat işçileri, rençberler, serbest işçiler.

Gümrük Tarifesi

Hariçten Gelen Pamukların Vergisi Arttırıldı

Ankara, 22 (Hususi) — Hükümet dahilde yapılan pamuklu mensucatı himaye için Gümrük tarife kanununda hariçten getirilen pamuklulara ait gümrük resmini arttırmaya karar vermiş, bu husustaki lâyiha meclise verilmiştir. Değişen maddeler tarifinin (377) den (381) e kadar olan maddelerdir.

(377)inci maddedeki nisbetler (40, 47, 55) lira, madde(378)deki nisbetler (45, 53, 65, 80) lira, madde (379) daki nisbetler (70, 85, 100, 140) lira, madde (380)deki nisbetler (120, 140, 170) lira ve madde (381)deki nisbetler de (140, 170, 210) lira olarak tesbit edilmiştir.

Fırka Müzakeresi

Ankara, 22 (Hususi) — Halk Fırkası Meclis grubu dün öğleden sonra toplandı. Müzakere Aksaray mebusu Süreyya Beyin bir takriri ile açılarak geç vakte kadar devam etti. Bu arada Ali Saip, Salâhattin (Kocaeli) ve Şeref (Edirne) Beyler Adli ihtiyaçlar hakkında söz söylediler. Bunlara Adliye Vekili cevap verdi ve bu cevap kâfi görülerek müttefikan tasvip edildi.

cü 50, dördüncü 25 lira. İkinci sınıf şehirlerde: Birinci 100, ikinci 50, üçüncü 25, dördüncü 10 lira.

Üçüncü sınıf şehirlerde: Birinci 50, ikinci 25, üçüncü 15, dördüncü 7 lira.

Dördüncü sınıf şehirlerde: Birinci 30, ikinci 15, üçüncü 10, dördüncü 3 lira.

Beşinci sınıf şehirlerde; Birinci 20, ikinci 10, üçüncü 5, dördüncü sınıftan para alınmaz.

Birinci sınıf şehirler; İstanbul, ikinci sınıf şehirler Ankara, İzmir.

Üçüncü sınıf şehirler: Nüfusu 30 binden daha yukarı olan şehirler.

Dördüncü sınıf: Nüfusu 10 bin ve daha yukarı olan şehirler. Beşinci sınıf: Nüfusu 10 binden aşağı şehirler.

Gençlik

İdeale Mi?
İdealiste Mi
Bağlanmalı?

Her zaman önünüze idealize ettiğiniz bir kahraman çıkar. Size bilmediğiniz birçok felsefelerden, faziletlerden bahseder; siz de ona iman tam bir idealist diye inanırsınız...

Hayat bu gibi idealistlerle doludur. Hayata giren genç için bunlar ne kadar cazip, ne kadar favkalbeşer insanlardır. Kör bir kanaatle bunlara bağlanır, kusurlarını görmez, müşterek bir gayenin arkasında önderinde giden kahramanla beraber yürürler. Fakat günün birinde, halka telkin veren idealistin salkımı yuttuğunu görünce afallayıp kalır.

Birçoklarına göre, eğer bu gayenini piştari olan falan adam ölürse bu gaye iflâs eder derler..

Fakat bu fikre mukabil Anatol Frans diyor ki: "Robes Piyer fazilete tapınan bir adamdı. Fakat inkılâp için en büyük fazileti gösterenlerin başını Giyotine verdi. (Mara) adaletle perestîş ederdi. Adalet makinesi içinde yüzlerce insanın başını kopardı. Kendilerine sorarsanız hepsi, ideal namına hareket etmişlerdir. Fakat ideal namına, ideal satanları sahte idealistleri, tarih çerçevesi içinde muazzam bir adetle gördükten sonra hakikî idealisti tanımak lâzım."

Yine Anatol Frans diyor ki: "Ben bir adamın idealist olduğunu anlamak için bu suallere lâfıla değil, icraatle cevap vermesini isterim.

1 — Aileniz var mı, bunları besliyor musunuz? Hayatınızda aşkla bağlandığınız insanlar var mı?.. Eğer varsa idealist sınıfına kabul edemem.

2 — Bir ticaret veya herhangi bir menfaat işle alakadar mısınız?.. İdealist gibi elinizi sıkmakta mazurum.

3 — Fikrinize taraftar olmayanlara karşı müsamahakâr mısınız, yoksa bunlara karşı kin ve intikam hissile mi dolusunuz? İdealle intizamı karıştıran adama itimat edemem. Fikrinize muhalif olanları kandırarak kadar, onlara idealinizi sevdirecek kadar insanlığınızdan uzaklaştığınız gün, hakikî bir idealist gibi önünüzde eğilebilirim.

4 — İktisaden başkalarına yük müsünüz? Tufeyli yaşadığınız müddetçe hiçbir idealin adamı olamazsınız..

Haydutluk

Arabistanda Otomobil
Soygunculuğu Fazlaştı

Berut (Hususi) — Şu günlerde Arabistanda otomobillere musallat olan silâh eşkıyalar türemiştir. Bunlar pusu kuruyorlar ve otomobilleri geçerken durdurarak yolcularla şoförün paralarını ve elbiselerini soyuyorlar. Bazan canlarına bile kasıtlı ediyorlar. Bu hafta içinde Halep civarında bu çeşit üç ve Badiyetüşşamda iki, Şarkî Erdende bir Ummamda da yine bir hâdisse olmuştur. Ummamdaki hâdisse de İngiliz mutemedinin otomobili dördürülmüş ve mühim miktarda para alınmıştır. Emniyeti Umumiye Müdürlüğü bu hâ-

MEMLEKET HABERLERİ

Pera-İzmir Müsabakası

Cuma Maçında Karşıyakalılar, Pera Takımını Niçin Mağlûp Edemediler?

Izmir, 22 (Hususi) — İstanbuldaki (Pera) Rum klübünün buraya yapacağı seyahat münasebetile şehrimiz spor mahfilinde günlerden beri canlı bir alaka uyanmıştı. Nihayet takım geldi ve ilk olarak cuma günü Karşıyaka spor takımile karşılaştı.

Maçın hitamını müteakip çekilen kısa telgraflar şüphesiz İstanbuldaki meraklılara (2-2) beraberlikle bittiğini bildirdi. Ben de (Son Posta) karilerine, oldukça heyecanlı geçen bu müsabakanın tafsilâtını veriyorum:

Maç antrenör Mister Pegnamın idaresinde ve Karşıyakalıların hücumile başladı. Henüz beş dakika geçmişti ki hakem Pera aleyhine bir penaltı verdi ve bu suretle Karşıyak ilk golü kaydetti. Fakat Perahlılar bu golün acısını çıkarmak için uğraşıyorlardı, bunun neticesi olarak ta top Karşıyaka kalesinin önünde dolaşmaya başladı.

Müdafî Lûtfi, bu sırada bir-

Bugün Pera klübüne karşılaşmasına ihtimal verilen İzmirin futbol muhteliti

kaç tehlikeli akımı durdurmaya muvaffak oldu. Bununla beraber Perahlılar oyunun başlangıcından yarım saat sonra beraberlik golünü attılar. Bunda Karşıyaka kalecinin de hatası olduğunu söyleyebilirim. Fakat devrenin neticesine on dakika kala Karşıyakalıları ikinci golü de kaydederek faikiyeti temin ettiler.

İkinci devrede Perahlılar daha düzgün bir oyun gösterdiler ve bu suretle ikinci beraberlik sayısını kaydetteler. Diyebilirim ki bu devrede Karşıyaka takımı, bilhassa muhacim hattı intizamını kaybetmiş ve yorulmuş bir vaziyette idi. Buna mukabil Perahlılar

daha hâkim oynuyorlardı. Fakat Rum takımının gol çıkarmak kabiliyeti az olduğu için oyun neticeye kadar beraberlik şeklinde devam etti.

Hakem Mister Pegnam hitam düdüğünü çaldığı zaman her iki takım da ikişer sayile sahadan ayrıldılar. Eğer Karşıyakalıları bu maça hazırlıklı

çıkıpta fazla gayret ve intizam gösterselerdi galibiyet mutlaka onların olacaktı.

İkinci oyuna gelince: Bugünkü maç hakkında dün akşama ve hatta bu sabaha kadar kat'i bir karar verilmiş değildi. Alâkadarlardan bir kısmı Peranın tekrar Karşıyaka ile bir revanş müsabakası yapmasını ileri sürüyorlardı.

Bazı sporcular da Rum takımının İzmir muhtelitle karşılaşması lüzumundan bahsediyorlardı. Herhalde bugün öğleden sonra bir maç daha yapılacaktır. Fakat kiminle? İşte bu cihet hakkında henüz kat'i karar verilmemiştir.

S. C

Herekede

Evlence Yanan Paviyonlar
Yeniden İnşa Ediliyor

Geçenlerde Hereke fabrikasında bir yangın çıkmış, makine dairelerinden bir kısmile birkaç paviyon yanmıştı. Aradan geçen zamandan sonra yanmış daire ve paviyonların yerine yeni inşaata başlanmıştır. Bu suretle fabrika eskisinden daha mükemmel bir şekil alacak, yeni makinelerle faaliyete geçecektir. İnşaat tamamen asrî bir şekilde ve betonarme olarak yapılmaktadır. İlkbahara kadar bitirilecektir.

Masayı Pazara Götürmüş!

Vartan isminde bir hamal, kendisine taşımak için verilen kıymetli bir masayı pazara götürüp satmış ve ortadan kaybolmuş. İki ay sonra yakalanan Vartan, dün birinci cezada sorguya çekilmiş ve iki ay hapse, 50 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

4 Aya Mahkûm Oldu

Geçenlerde Kasım Paşada un taciri Muharrem Efendiye bıçak ve tabanca ile yaralayan İsa ismindeki adam ağırcezada mahkûm edilmiştir.

Toros Ekspresine
Rağbet FazlaGeçen Sene Bu Hatta
(9200) Yolcu Gidip Geldi

Toros ekspresi diye tanıdığımız sür'at katarının son günlerdeki faaliyeti dikkati celbedecek kadar artmıştır. Haftada üç defa pazartesi, çarşamba ve cumartesi günleri hareket eden bu katarın müntehası bir taraftan Irak diğer taraftan Suriye ve Flistin yolile Kahiredir. Yolcularının ekseriyetini İngilizlerle Amerikalılar ve kısmen de İtalyanlar teşkil ediyor. Geçen sene bu hat üzerindeki nakliyat (9200) ü bulmuştur. Sirkeçiden Haydarpaşaya aktarmada görülen müşkülât ta kalkarsa, mevcut rağbetin daha çok artması muhtemeldir.

Esasen daha şimdiden yataklı vagonlar adedinin artırılması düşünülüyor.

Fakat garibi şudur ki işler bu şekilde iken şirket haziranda 20 memur, birkaç gün evvel de (22) memur çıkarmıştır.

Acaba bu da işlerin yolunda gitmesinden doğan bir buhran mıdır?

100 Milyonluk Teklif

Şehir plânının tanziminden sonra şehirde (100) milyon liralık inşaat yapmak üzere Belediyeye bir teklifte bulunulmuştur.

Hamallar

Tahditten Sonra Belediye
Tedbir Ahyor

Şehrimizde muhtelif gruplar halinde bir teşkilât dahilinde çalışan üç bin kadar hamal vardır. İthalât tahdidi işinden sonra ithalât iskelelerinde bulunan hamalların vaziyetleri müşkülleşmiştir. Hatta şimdiden bazıları Belediye, İktisat Müdürlüğüne müracaat ederek yerlerinin değiştirilmelerini istemişlerdir. Vaziyet karşısında Belediye tedbirler düşünmektedir.

İki Sabikalının Marifeti

Hasan ve Mustafa isminde iki sabikalı Çarşambada Emine Hanımın evine cebren girerek döğmüşler ve (70) lira ile (4) beşbirliğini almışlar ve kaçmışlardır. polis bunları yakalayarak mahkemeye vermiştir.

Bakkal Mı, Esrarcı Mı?

Beyazıtta bakkallık yapan Halit oğlu Ali isminde biri, geçenlerde bir müşteriye esrar satarken cürmü meşhut halinde yakalanmış, Adliyeye verilmiştir. Şimdi de Ağır Ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir.

Ev Doktoru

Kokain
Zehirlenmesi
Kalp

Hafftada iki defa bu sütunda intişar eden Ev Doktorunun nasihatlerini dinleyiniz. Fakat kat'i bir tesir görmezseniz derhal doktora müracaat ediniz.

Bugünkü bahsimiz kokain zehirlenmesi ve kalp hastalıklarıdır.

Kokain Zehirlenmesi

İşaretleri: Yüze hafif dalgalı vurması. Gözlerde zâf. Gözbebeklerinin büyümesi. Azap duygusu. Nefes darlığı, nabız küçük atması. Fevkalâde uyanıklık, yahut, tersine uyusukluk.

İlk Tedavi — Küçük dili gıcıklayarak hastayı kusturmak. Kahve, çay, şampanya. Bacaklara hardal lapası. Kafein, yahut lokman ruhu sıringası. Sun'i teneffüs yaptırmak.

Kalp Hastalıkları

Birçok çeşitleri vardır. En esaslıları şunlardır:

1. Göğüs Hunnakı — Kalbin etrafında bir sancı ve sıkıntı vardır. Erkeklerde, gençlerde ve çocuklarda daha çok bulunur.

İşaretleri: Birdenbire göğsü sıkıştıran bir kalp sancısı zühür eder. Hasta bayılacak gibi olur, rengi solar ve yüzünü soğuk bir ter kaplar. Sancının meme aralarına, sol kola, hatta vücudun aşağı kısımlarına da yayıldığı vakidir.

2. Dessamı ikilinin, iltihabı şıgaftı dahilisi — Sebepleri: Romatizma, nekris, intanî hastalıklar, zatürree, ifratlar, yorgunluklar, içki illeti, yorucu meşgaleler, gebelik süt emzirme.

İşaretleri: Tıknafes olmak, göğüste tazyik, ara sıra kalp arızaları, çarpıntılar, kalp hizasında bir baskı, bazı kere kanlı balgamlar, ilk önceleri ayakta, sonra bacaklara ve vücuda geçen şişmeler. Hazım güçlüğünden mütevellit uykuya tenayül. Uyukuda kâbuslar. Yahut uykusuzluk. Küçük intizamsız nabız.

Aşağıki tedaviye riayet sayesinde hastalık senelerce tevakkuf ve tadil olunur:

Umumi [masaj] ve [kalbe masaj]. Mutedil bedeni hareketler, sütlü yemekler. İdrarı çoğaltacak meşrubat ve doktorun vereceği ilâçları almak.

Şırganı ebherin iltihap şıgaftı dahilisi — İşaretleri: Geç zühür eder. Umumiyetle yüz sarıdır, fakat ara sıra pek kırmızıdır; bu kan hücumu bazan burun kanaması, şakakların çarpması göz kamaşması, kulak çınlaması ile beraberdir. Bazı çarpıntılar, kalp hizasında sancılar ve göğüs hunnakı arazı. Fakat nefes darlığı ve aza şişmesi geç vakit olur. Nabız şiddetli, sonra zayıftır.

Tedavi: 1. Mevzii — Bu vantuz, pehlivan yakısı.

Umumi — [Iyodür dö potasyum.]

Hapishaneler

Yeni Bir Nizamname Tazim Ediliyor

Ankara, 22 (Hususi) — Memleket dahilindeki bütün Hapishaneleri teftiş ve tetkike memur edilen Adliye Müfettişleri Fuat ve Ferit Beyler bu vazifelerini bitirmiş, buraya dönmüşlerdir.

Haber aldığımıza göre Ceza Muhakemeleri usulü kanunu, İtalya kanunundan iktibas olunduğu için İtalyan hapishaneler nizamnamesi tercüme ettirilmektedir. Yapılacak olan hapishane islahatına bu nizamname esas olacaktır.

Uyuşturucu Maddelerin Kaçakçılığı

Bale 21 — Uyuşturucu maddeler kaçakçılığı yapmakla maznun ve meydana çıkarılan çetenin davası devam ediyor. Bu çetenin reisi olan Natan Altman isminde bir Lehlidir. Ayrıca Mısırlı Hüseyin Elneami isminde birisi de maznun bulunuyor. Hüseyine (80) bin franka mukabil (89) kilo eroin satıldığı itiraf edilmiştir. Hüseyin ise inkâr etmektedir. Fakat bu adam vaktile bu meseleden dört ay hapse mahkûm olmuştur.

Rusya Ne Diyor?

Moskova 21 — Rusya hükümeti, Japonya'ya cevabını vermiştir.

Bu cevapta, Rusyanın Çinlilere yardım ettiği şayialarına Japonyanın inanmamasını memnuniyetle kaydettikten sonra diyor ki: "Vaziyet aynı değildir. Cenubî Mançuri demiryolu Japonların idaresindedir ve Japon askerlerinin muhafazasıdır. Şarkî Çin demiryolu bir Çin-Sovyet idaresindedir. Çarlık hükümetinin burada asker bulundurmamak hakkını ise Rusya memnuniyetle terketmiştir.

Almanyanın Bir Talebi

Berlin, 21 — Almanya bir muhtıra neşrederek Yung plânı istişare komitesinin içtima davetini istemiştir.

Fakat Amerika mülakatının bir neticesi olarak Fransa bu muhtırayı tasvip etmezse Baldeki tamirat Bankasına tevdi edilmeyecektir. Eğer vaziyet tabii seyrini takip ederse komite on güne kadar toplanabilecektir.

Amerikan Efkârı Umumiyesi
Nevyork 21 — Amerika hükümetinin Çin-Japon ihtilâfında vereceği kararın ne olacağı şimdiden tahmin edilemezse de efkârı umumînin kat'i bir müdahaleye hazırlanmış olduğuna nazarı dikkati celbediliyor.

Halk, Aksayı Şarktaki Amerikan menafininin bir Amerikan-Japon düşmanlığı ihdas edecek kadar mühim olmadığı fikrindedir. Aynı zamanda Amerikan

Amerika Ve Çin-Japon İhtilâfı-Mühim Bir Keşif-Amerikan Bankalarının Tehdit

Japonlar Mütareke İstemiyorlar

Tokyo, 21 — Japonyanın Cemiyeti Akvam Mümessili, Mançuride herhangi bir mütareke teklifini reddetmesine dair talimat almıştır. Halbuki böyle bir vaziyet ortada bir muharebe mevcut olduğu fikrini uyandıracaktır. Aynı zamanda böyle bir hal Çinlilere Mançuriye istedikleri kadar asker sevk etmek, Japoları ise (15) binden fazla asker göndermemek mecburiyetini yükleyecektir.

Tokyo, 21 — Amerikan Hariciye Nazırı M. Stimsonun notası dün akşam gelmiş ve Hariciye Nazırı M. Sidhara derhal cevap vermiştir. Cevabın mahiyeti malûm değildir.

Paris, 21 — Diğer taraftan Japonyanın Cemiyeti Akvama verdiği cevap ta alınmıştır. Bu cevap ihtilâfın halledilebileceği ümidini uyandıracak bir mahiyette görülmüştür.

Tokyo 21 — Harbiye Nazırı vaziyet hakkında arkadaşlarını tenvir etmiş ve Ceneral Ma - Çan Çan kuvvetlerinin Tsitsikar şehrinin (40) kilometre şimaline çekildiğini, Japon kuvvetlerinin ise birkaç gün sonra bu şehri tahliye edeceklerini bildirmiştir. Şarkî Çin demiryolları hasara uğratılmadığından Sovyetlerin herhangi bir müdahalesini beklemeyeceğini de kaydetmektedir.

Ceneral Ma - Çan - Çanın San - Şin - Fang daki müstahkem mevkillerine yapılan hücumda Japonlar (44) maktul, (50) mecruh vermişlerdir.

İngiltereye Gayritabii İthalât

Londra 21 — Lortlar Kamarası, gayritabii ithalâtın men'i dait olan kanunu kabul etmiştir. Kral kabul eder etmez mer'iyet mevkiine girecektir.

ticaetinin mühim mahreçler kaybetmesi de endişe uyandırıyor. Bu vaziyet Amerika hariciyesini müşkül vaziyete koymaktadır.

Son Amerikan buhranında halkın bankalara hücumu

Amerika Ve Çin-Japon İhtilâfı

Paris, 21 — Amerikanın, Cemiyeti Akvam müzakerelerini takibe memur olarak gönderdiği murahhası Ceneral Daves, Çin-Japon ihtilâfı ve kendi vazifesi hakkında mühim beyanatta bulunmuştur. Bu zata göre bir Amerikan murahhasının bulunması, aranan anlaşma formülünün bulunmasında mühim bir amil olacaktır.

Fakat Amerika aza olmadığından dahili nizama taallük eden bu müzakerelere iştirak etmemektedir. Ceneral, bunu tamamen muhik görmekte ve demektedir ki Amerika, vereceği hüküm ve kararda tamamen serbest olmalıdır.

Paris 21 — Cemiyeti Akvam Mançuri vaziyetini tahkik için bir heyet göndermek tasavvurundadır. Bu heyete Amerikadan da bir murahhas göndermesi istenmektedir.

Mühim Bir Keşif

Kassel 21 — Goetingenli profesör Adolf Vindos dört sene çalıştıktan sonra kemik veremine karşı billür halinde vitamın imaline muvaffak olmuştur.

Amerikada Maliyecileri Tehdit

Nevyork 21 — Nevyorkun birçok güzide maliyecileri tehdit mektupları almışlardır. Göz yarıcı bombaları hâmil polisler, bunların oturdukları mahallelerde karakol beklemektedirler. Esham borsasile bankalar da muhafaza altındadır.

Bir Maden Faciası

Londra 21 — Doncester civarında Bentley madenlerinde bir infilâk olmuştur. On yedi kişi ölü, (26) yaralı vardır.

Bilâhare yaralılarından da bazıları ölmüş, ölülerin miktarı yirmi sekize çıkmıştır.

hüngür hüngür ağlamaya başladı. Ben şaşırılmıştım:

— Su içer misiniz? Diye sordum.

— Hayır, hayır... Beni biraz yalnız bırakınız, dışarı çıkınız, buraya kimse gelmezse daha iyi olur.

Hemen dışarı çıktım, kapıyı kapadım.

Garson kızlardan biri, merdivenleri çıkıyor ve şüphesiz ne içeceğimizi bize sormaya geliyordu:

— Matmazel, dedim. Geri dönünüz, on dakika sonra geliniz.

Kız bu sözden bir şey anlamadı. Fena bir maksadım olmasına da ihtimal vermiyordu. Çünkü, halimde bir çapkından ziyade, müşfik bir baba ciddiyeti vardı. Bir şey söylemeden geriye

döndü. Ben koridorda beş dakika kadar dolaşım. Arada bir kapı aralığında Narine bakıyordum. Daima ağlıyordu.

Nihayet yanına girdim. Doğrudu. Gözlerini kuruladı. Yanına oturdum. Zayıf ve üşümüş vücudunu bir kolumun himayesi içine almak zaruruydu. Böyle zamanlarda her türlü istintakın pek kaba bir şey olduğumı anlıyordum. Sustum.

Biraz sonra garson kız geldi. Narine sordum:

— Bir çay iyi gelir mi?

— Zannedirim.

Çayı içtikten sonra kendine geldi. Gözlerinin içinden keder çekiliyor ve yerine zekâ, anlayış doluyordu.

Benim sormama vakit bırakmadan izah etti:

Evlenmemek İçin Yaratılmış Olanlar

Bütü ömürlerini bekâr yaşamak için yaratılmış kimseler vardır ki, evlenmeye kalkarlar, hem kendilerini, hem başkalarını bedbaht ederler.

İnsanlar vardır ki onlar için evlenmek tabiaten caiz değildir. Tanımadan, farkına varmadan böyle birisile evlenmek, felâketle ortak olmak demektir.

İlelebet bekâr yaşamak üzere yaratılardan birinciler, hotkâm ve hotbin olanlardır. Bunlar kendilerini okadar çok beğenirler ki, bütün etraflarındakileri küçük görür, istihfaf ederler. Yalnız kendi rahatlarını, kendi zevklerini, kendi ihtiyaçlarını düşünürler, evde herkesi kendisine hizmet etmekle mükellef addederler.

Halbuki ev dediğimiz müessesese, mütakabil fedakârlığa istinat eder. İki taraftan biri bütün fedakârlığı diğer tarafa yüklemeye kalkarsa, elbette ki bundan geçimsizlik ve felâket doğar.

Evlenmeyeceklerden biri de, uysal olmalarıdır.

Bunlar o kimselerdir ki, kendi fikirlerini yegâne doğru fikir addeder, kimsenin fikir ve mütealesını beğenmezler. Onun için her yerde ve her işte kendi dediklerinin kabul edilmesini ister, hiç bir suretle yola gelmeyi düşünmezler.

Bu kabil insanlar, müstebit ve korkunç olurlar. Kadınsa, kocasını evden kaçıtır; erkekse evi ona ve çocuklarına cehennem yapar.

Evlilik hayatının en büyük zaruretlerinden biri de iki tarafın birbirine uyması, birbirinin suyunca akmasıdır. Uyamayanlar, kendilerini diğerlerinin suyunca gitmek kabiliyetinde görmiyenler, evlenmemelidirler.

Hercai, zübbe insanlar da evlenmemelidirler. Bunlar serseri doğmuşlardır. Her gün bir dala uçarlar. Evin dar meclisi içine giremezler. Evlendikten sonra da aynı hayatı yaşamak ister ve tabii evlerini yıkarlar.

Bu kabil erkek ve kadınlar bekâr kalmağa mahkûmdurlar.

hanımteyze

"SON POSTA,"nın Millî Tefrikası : 27

AH, MİNEL AŞK!

MUHARRİRİ: SERVER BEDİ

Bardan çıktık. İki adım atar atmaz, karanlık sokakta, Narin ansızın koluma girdi, sınıksı sarıldı. Kolumu okadar kuvvetle sıkıyordu ki ne olduğunu birdenbire anlamadım. Tirtir, titremiye başlamıştı. Durdum:

— Neniz var? Diye sordum.

— Bilmem? Dedi, tuhaf bir üşüme geldi.

Halbuki nisan ortalarında idik. Havalardan birdenbire ısınmıştı. Rutubet yoktu. Fazla olarak okadar da şarap ve şampanya içtik. Narinin bu titremesi bana daha ziyade asabi birşey gibi görünüyordu.

Caddeye çıkınca, Aydınlıkta

üzüne baktım. Rengi uçtu. Bana gittikçe sokuluyor, titremesi, ispazmoz derecesine varıyordu. Gözlerimle bir eczahane aradım. Fakat saat üçü geçmişti. Bütün eczahaneler kapalı.

Yakında bir pastacı dükkanı vardı.

— Şuraya giriverelim, dedim. İtiraz etmedi, kolumda sürüklendi, pastacıyı merdivenlerini kollarıma yığılarak çıkabildi. Küçük bir odaya girdik. Kimse yoktu. Narin, orada, yapayalnız olduğumuzu görünce, rahat bir nefes aldı, başını avuçlarının içine koydu, dirseklerini masaya dayadı ve birdenbire boşanarak,

— Hafif bir sinir. Geçti. İyi-yim. Açılıyorum. Sebebini tahmin edersiniz.

— Orası.

— Hayır, o adam. Üstüme gelen o adam.

Benim yine bir nasihat vermemden korkarak, iki elini de uzattı:

— Allahşkına, dedi, itiraz etmeyiniz.

— Pekli, dedim.

— Bu gece sis bana nekadarmakul sözler söyleyiniz bana ukalalık g'bi gelir.

— Halksız.

— Benimle mümkün olduğu kadar arkadaşça konuşunuz. Avukatça değil.

Güldüm. O da gülmüsed. Neğemiz geliyordu.

(Arkası var)

ŞARK YILDIZI

Nöbetçi Eczane Belli Değil!

Efendim,
11 - 2. Teş - 931 tarihinde gece saat on bir raddelerinde eve avdet ettiğim zaman öteden beri hasta bulunan kardeşimin azapları içinde kıvrılmakta olduğunu gördüm. Reçete olduğu halde her nasılsa gündüz ilaç alınması unutulmuş. Aynı saatte Küçükpazardaki Hüseyin Hüsnü eczanesine gittim; bu eczane asmış olduğu tabeladan o gece nöbetçi eczaneyi öğrendim.

Bu eczaneye gittim, kapalı idi ve nöbetçi olduğuna dair tabelası ve en küçük bir işareti bile yoktu.

Hiç vakit kaybetmeden doğruca Küçükpazar polis karakoluna gidip meseleyi anlattım. Bir polis ve bir bekçi beraberimde olduğu halde mezkûr eczaneye gittik. Kapıyı vurmaya suretile ve hayli vakit geçtikten sonra içerde yatan birisini kaldırdık. Reçeteyi verdim ve bir müddet sonra ilacı alırken bu efendiye: "Hiç olmazsa kapının üzerine bir tabelâ asılması icap ettiğini ve bu gibi hareketlerin doğru olmadığını söyledim. Fakat şu şayanı hayret cevabı aldım:

"Şimdiye kadar tabelâsız idare ettik, birşey olmadı da şimdiden sonra mı olacak?,"

Hiçbir mütalea yürütmeden keyfiyeti aynen size arz ediyorum; siz hükminüze veriniz. Bilvesile arzı ihtiram eylerim efendim.

Karilerinizden
Yunus Nadi

Cevaplarımı

Edirne Süreyya Beye:

Yazdığınız yazı alâkayı mucip olmuştur. Fakat bir delile istinat edilmediği için neşrinde kanuni mahzur vardır. Muhakeme gününü bize bildirirseniz takip ve neşri mümkün olur efendim.

*

Yüksek Baytar Mektebi Asistanlarından Abdurrahman Beye:

Buyduğunuz noksanları müdrik olduğumuza inanınız. Bu husustaki bütün tekâmül kaide ve eserlerinden istifade etmeye çalışıyoruz. Arzularımızın yerine geldiğini yakında göreceksiniz.

*

Gültekin Beye:

Şimdiki halde arzunuzun yerine getirilmesine imkân bulunmadığını maalesef arz ederiz Ef.

Holivuta Nasıl Kaçtım? Yıldızlar Arasına Nasıl Karıştım

Yazan: Selma Z.

— 16 —

Mis Valeyle baş başa kalır kalmaz, elimde hazırladığım mektubu verdim. Söze nasıl başlayacağımı evvelce kararlaştırdığım halde, sanki söyleyeceğim kelimeler birdenbire dimağımdan silinmişti. Söze başlayacağım zaman, adeta dilimin garip ve anlaşılabilir heceler üzerinde kaydığım hissediyordum. Birdenbire kendimi topladım. Bana öyle geliyordu ki: Bütün mukadderatım, bu mülakatla hallolunacaktı.

Bereket versin, Mis Valey, beni uzun uzun söyletmeden evvel, Mis Klarkın mektubunu dikkatle okumaya başlamıştı. Ben, geniş ve rahat koltukta, cazip ve müessir bir yüz almıya çalışırken, Mis Valey mektubu okuyor.. okudukça başımı sallıyor.. kaşlarını çatıyor.. gittikçe ciddiyeti artıyordu.

Mektubu bitirdikten sonra, sağ elinin şahadet parmağını sağ yanağının üstüne bastırarak bir an düşündü. Ve sonra dikkatle yüzüme bakarak sordu:

— Demek, siz şarklısınız?..

— Evet, Mis Valey...

— Tabii, Ermenisiniz değil mi?..

Bu sual.. Evet bu sual bana çok garip.. Pek çok tuhaf, ve.. Herşeyden ağır geldi. Böyle bir suale maruz kalacağımı aklımdan geçirmediğim için bu hususta hiç bir şey düşünmemiştim. O anda kalbimim içinde birşeyin burkulduğunu hissettim. İzzeti nefesine dokunmuş.. Canı acımış bir insan gibi birdenbire silkendim. Beni milliyetimden uzaklaştıran bu vaziyetten istikrah ederek hemen her hakikati onun yüzüne bağıra bağıra söylemek istedim.

Faka o anda, telefonun zili şiddetle işledi. Mis, mikrofonu alarak görüşmeye başladı. Ben de düşünmeye vakit buldum. Anlaşıyordu ki Mis Valey de, birçok Amerikalılar gibi, ya bir Ermeni dostudur ve yahut şaraktaki Ermenilerden başka bir millet olmadığına kani olmuştur.. (Türk olduğumu söylediğim takdirde bu kadının üzerinde pek menfi bir tesir yapacağım muhakkaktı. Şu halde, mukadderatıma tabi olarak işimin hatırı için elimdeki pasaporta tabi olmaktan başka çare yoktu. Bana, dünyanın en yüksek gururunu hissettiren mukaddes milliyetimi bu suretle sakladım, pek güçlekle dişimi sıktım. Kısa süren muhavvereden sonra, benden cevap bekleyen Mis Valeye söyledim:

— Hayır Mis.. Ermeni değilim.. (Romen). Romanyalı..

Mis Valey, düşündü:

— Romanya.. Romanya..

— Evet Romanya.. Karadenizin kenarında.. Rusyaya bitişik..

Mis Valeyin gözleri açıldı:

— Rusyaya bitişik mi?.. O halde Bolşevik..

Bir pot kırdığını anladım ve hemen sözünü karşıladım:

— Ne münasebet Mis Valey..

Bizim memleketimiz, Avrupanın en aristokrat bir memleketidir. Kırallıkla idare olunur.

Bunları söylerken, kaşlarını da fena halde çatmıştım.

Amerikada görüşmek istediğiniz kimselerle aranıza çıkan ilk mâni kaptıdır

Coğrafiya ve etnoğrafya hususunda herhalde pek kara cahil olan bu dikişçi karı, fena halde canımı sıkıyordu. Mis Valey, derhal yumuşadı.

— Oo, yes... Pekâlâ.. söyleyiniz bakahm.. Size nasıl faydalı olabilirim?..

— Gayet basit.. Herhalde işinize yarayacak kadar biraz dikiş bilirim. Evvelâ bana imalâthanenizde bir iş verirsiniz. Sonra da Mis Klarkın yazdığı gibi bana temiz ve namuslu bir ika-metgâh tavsiye edersiniz.

Mis, tekrar düşündü. Mikrofonu eline aldı. Dahill santıralından dört numaralı atelyeyi. Oradan aldığı cevap üzerine:

— Mis Elyotu bana gönderiniz.

Dedi. Mis Elyot gelinceye kadar (Mis Klark) ın seyahati ve vapurda ne suretle vakit geçirdiği hakkında izahat aldı. Nihayet, Mis Elyot geldi. Biz, birbirimizle tanıştırdı. Ve ona şu emri verdi:

— Mis Silvayı alır, akliyenize götürürsünüz. Vakıf münhal bir yerimiz yok amma, kendisini kabul etmek zaruridir.. Evvelâ, güzel bir imtihandan geçirirsiniz. İşinin derecesine göre kendisine bir iş verirsiniz. Sonra, iyi bir arkadaşla bir pansiyonda kalmak istiyor. Bunun da çaresine bakarsınız.

Ve, bana dönerek elini uzattı: — Gutbay Mis Silval.. Ara sıra sizi görmeye çahşırım.. Dedi.

*

Babacığım! Dünyada herşey aklıma gelirdi de, günün birinde bir terzi çırağı olacağım haya-

limden bile geçmezdi.. Halbuki memleketinde çok yabancı gördüğüm bu işi burada büyük bir nimet olarak kabul ediyordum. Bilirsin ya babacığım, dikişte hiç maharetim yoktur. Onun için Mis Elyot'un imtihanında biraz mahcup oldum.

Bunun için de bana hafif bir iş gösterdi. Böyle olmakla beraber iki buçuk Dolar yevmiyem vardı. Aynı zamanda Mis (Morli) isminde bir kızın refakatine verildim. Morli, beni büyük bir hararet ve muhabbetle karşıladı.. İnce, uzun, kupkuru bir kız olan morlinin simâsında, kadından ziyade erkeğe benzeyen birhal vardı. Onun pansiyonuna ve onun odasının yanında küçük bir odaya yerleştim. Odalarımız, binanın üst katında. Bina da, şehirin tamamen kenarında. Uzaktan denizi görüyor. Buradan gördüğüm parça, bana adeta (Bakırköy) ün (Küçükbağlar) semtini hatırlatıyor.

Saf ve berrak bir hava.. Tath, ilk bir güneş.. Emsalsiz bir bahar letafeti.. Ve sonra her tarafta, insana kuvvet, hayat, neşe veren yeşil ve erguvan bir renk dalgası..

Sabahları erken kalkıyoruz. Tam bir çeyrek jimnastik yapıyoruz. Kahvaltımızı ettikten sonra tramvayla işimize koşuyoruz. Aman tramvayları görsen babacığım. Ne zarif, ne cici, ne temiz şeyler. Akşamları, imalâthaneden çıktuktan sonra şöylece bir dolaşyoruz ve ara sıra sinemaya gidiyoruz ve sonra pansiyonumuza dönerek kısa bir gevezelik fashından sonra yatıp uyuyoruz.

Allah razı olsun, Morli beni iktisada da alıştırdı. Aldığım

Ağa Zade Davası Mühim Safhaya Girdi

Son Celsede Eski Sendikerin Azledilmesine Karar Verildi

Adana, (Hususî) — Ağa zade Hulûsi Beyle alacaklılardan Sadık Bey tarafından sendiklerin azillerile tazminat verilmesine dair hukuk hâkimliğinde ikame olunan diğer bir davaya devam edildi.

Sadık Bey bu davanın Ağır Cezada rü'yet edilmekte olan dava neticesine talikine karar verilmiş ise de, Ağır Cezadaki dava lüzumu muhakeme kararnamesindeki suçlara munhasır kalmayıp bunlardan başka daha birçok suçların tetkiki icap ettiğinden, bu itibarla ceza davasının uzayacağından davaya devam edilmesini ileri sürdü.

Bunun üzerine mahkemeden sendiklerden fabrikanın müşterisi taksitleri vermediği halde şimdiye kadar müzayede ve satışın feshi hakkında bir dava açıp açmadıklarını sordu.

Sindikler dava açmadıklarını, ancak protesto ettiklerini söylediler. Sadık Bey de eski icra kanununu mucibince davaya lüzum olmayıp ihale kat'iyeyi müteakip beş gün zarfında müzayede bedeli verilmediği takdirde müzayedenin feshi lâzımgeldiğini ve sendiklerin kanuna muhalif olarak fabrikayı yüz on bin liraya taksitle sattıklarını ve taksitin hululünde hükmü hâkime ihtiyaç olmaksızın feshetmeleri lâzımgelirken hiçbir teşebbüste bulunmadıklarını, satış bedelinden ancak elli bin lirası verildiğini, mütebaki altmış beş bin liranın da vadesi 930 senesi haziranında hulûl ve kesbi muacceliyet etmiş ve aradan bir buçuk sene geçmiş olduğu halde bir buçuk senedenberi sendiklerin feshine ve davaya kıyam etmediklerini söyleyerek sendiklerin azillerini beş yüz küsur bin lira zarar ve ziyanların hüküm altına alınmasını talep etti. Neticede mahkeme sendik Feyzi, Kâni ve Sait Beylerin azilleriyle yerlerine Şerafeddin, Nazif ve Zekeriya Akif Beylerin muvakkat sendik tayinlerine ve ashabı matlûbun davetile asil sendikler tayin edilinceye kadar muamelâtın bunlar tarafından tedvirine ve Sadık ve Hulûsi Beylerin münferiden zarar ve ziyan talebine salâhiyetleri olmadığından intihap edilecek sendikler tarafından lüzum görüldüğü halde dava ikame edilmesine karar verildi.

Salâhattin

yevmiye, çok az olmakla beraber minimicik bir servetim var. Morlinin bana pek çok iyilikleri de oluyor, Bunun en büyüğü, lisanımı ıslah etmesi.

Bizim, mektep İngilizcesiyle burada konuşulan lisan arasında okadar bariz farklar varki..

Ahlâkımı iyice tanıdım ve beni hafif meşrep bir kız zannetmesin diye Morliya henüz sinema sevdasıyla yanıp tutuştuğum hakkında ağzımı bile açmıyorum. Babacığım, birbirimizi iyice tanıyalım..

Verem Cemiyeti Azayı vazife Başına Davet Ediyor

İstanbul Verem Mücadele Cemiyetinden:

1 — 932 senesi yaklaşmakta ve kongre zamanı gelmektedir.

Senelik faaliyet raporu ve hesap hufâsasının ihzarına başlanacaktır. Binaenaleyh, 931 aidatını ödemiye azayı muhteremenin, taahhütlerini Çağaloğlu Hilâliahmer binasında Cemiyet merkezine lütfen getirmeleri.

2 — Herhangi bir sebeple kendisine cemiyetin aylık mecmuası olan "Yaşamak Yolu", gitmiyen mukayyet azanın mufassal adreslerini merkez bildirmeleri kemali ehemmiyetle rica olunur.

Bilir

Misiniz

Niçin?

Deniz niçin donmaz?

Zelzele bir yerde duyulur?

Taş nefes almaz?

Deniz Niçin
Donmaz?

Deniz suyu da diğer sular gibi muayyen şerait altında donar. Fakat denizin, bir nehir veya bir göl gibi donmamasının bazı sebepleri vardır.

Denizin donmasına mâni olan şey suyun tuzlu olması değildir. Asıl mühim sebep denizin derinliği ve suların daimi surette harekette olmasıdır. Derin bir suda su ta dibine veya muayyen bir derinliğe kadar soğumak lâzım gelir.

Çünkü suyun sıcak kısmı daha hafif olduğu için daima yukarıya çıkar. Su çok derin olursa suyun soğuması da müşkül olur. Onun içindir ki denizler donmaz.

Aynı zamanda deniz suları daimi surette hareket halindedir. Suyun harekette olması donmasına mâni olur.

Maamafih dünyanın çok soğuk kısımlarında, meselâ Şimal kutuplarında denizler de donmuştur.

Dünya Yuvarlaksa Niçin
Zelzele Yalnız Bir
Yerde Hissedilir?

Bir yerde hareketi arz olduğu zaman onun tesiri yalnız bazı yerlerde hissedilir. Kürrenin her tarafında hissedilmez. İyi amma, dünya yuvarlaksa, bu hareketin her tarafta hissedilmesi lâzımgelmez mi? Öyledir amma, bu küçük bir top için doğru olabilir. Halbuki kürremiz gibi büyük ve kıvrımlı kat kat olan bir top olursa iş değişir. Okavit bu büyük topun bir tarafında olan bir sarsıntıdan bütün kürre müteessir olmaz. Onun içindir ki zelzele de her tarafta hissedilmez.

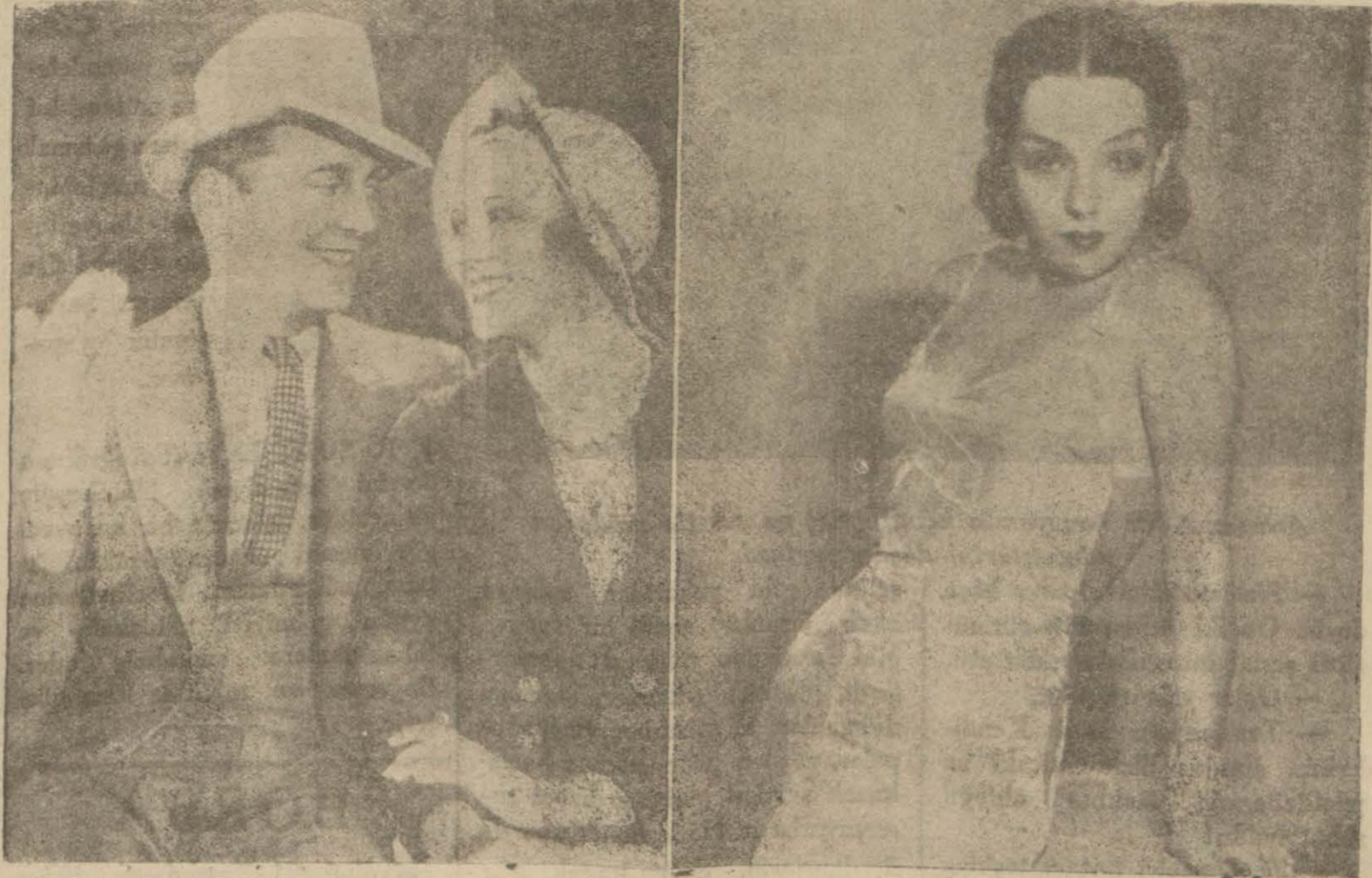
Taşlar Teneffüs
Eder Mi?

İlk hamlende bu sual garip görünür. Biz teneffüsü yalnız canlı mahlûklara mahsus bir şey telâkki ederiz. Bir taşın teneffüs edebileceğini aklımıza bile getirmez.

Halbuki asıl mesele teneffüs kelimesinden anladığımız mânadadır. Taşların tabii ciğerleri yoktur. İçlerine müvellidülhuma alamazlar. Fakat teneffüs sade müvellidülhuma almaksa, okavit taşların da teneffüs ettiklerine hükmetmek lâzımgelir.

Çok eski zamanlarda, taşlar henüz teşekkül etmekte olduğu devirlerde çok müvellidülhuma almışlardı. Bir taşın birkaç kadem aşağısında, havada olduğu kadar müvellidülhuma buluyorlar. Taşların havadan müvellidülhuma alması ameliyesi hâlâ da devam etmektedir. Taşların seneden seneye çürümesi, kırılması bundan başka suretle izah edilemez. Hele yağur ve rüzgârın da tesirini düşünürsek okavit taşların nasıl müvellidülhumazadan müteessir olduğunu daha iyi anlarız.

Kadınlar Erkekleri Nasıl Cezbederler?

Kadın erkeği niçin teshir eder

Erkekleri gözlerinin derinliği, yüzlerinin rengi, endamlarının kıvraklığı ile kendilerine çeken ve esir eden güzel kadınlar vardır. Meselâ Kleopatra bu müstesna güzellerden biridir. Bu kadının saçları ve gözleri için kendinden geçen... küçük bir tebessümü için milyonlarını feda eden pek çok kimseler vardı.. Cihani teshir eden bu güzelliğin asıl fethedici kuvvetlerinden birini kimse keşfedememişti. Fakat bugün ilim sayesinde bu hakikat te nihayet ortaya çıkmıştır. Kadınlar erkekleri yeşil gözlerinden, dalgalı saçlarından ziyade tatlı seslerinin ihtizazı sayesinde cezbederler.

Kadın cazibesinin en büyük sırrı burada toplanır. Bunun için eğer kadınlar yüzlerine, gözlerine yaptıkları itina sesleri için de yapacak olurlarsa muzafferiyetleri o nisbette büyük olacaktır.

Buna bir misal olarak İngilterenin çok güzel kadınlarından biri olan "Mrs. Jean Nash" i gösteriyorlar. Bu kadın İngiltere-

Lupevez güzel değildir, fakat sehhardır, niçin?

de güzelliği ve fevkalâde giyinişi ile meşhurdur. İngilterede bu kadına hayran olmayan ve onun yerinde bulunmayı arzu etmeyen kadın yok gibidir.

Her hâle güzel olan bu kadının en büyük cazibesi sesinde toplanmıştır... Onunla telefonda olsun konuşmak, güzel sesinin tatlı ihtizazını dinlemek için fırsat kolhyânlar pek çoktur.

Bilirsiniz ki herkes güzel sesli olamaz.. Fakat istendikten sonra sesi terbiye kabildir. Buradaki sesten maksat şarkı söylemek demek değildir...

Alelâde konuşurken sesin başkaları üzerinde tesiri değildir. Bazan yüzüne bakılmıyacak kadar çirkin olan kadınlar güzel seslerinin yardımı ile füsunkâr tanınmışlardır.

Meselâ radyoda şarkı söyleyen güzel sesi bir Arabı hepimiz severiz.

Sinemalarda şarkı söyleyen artistlerin üzerimizde bıraktığı tesirler çok büyüktür.

Bugün ilim kadın cazibesinin

Sinek İşidebilir Mi?

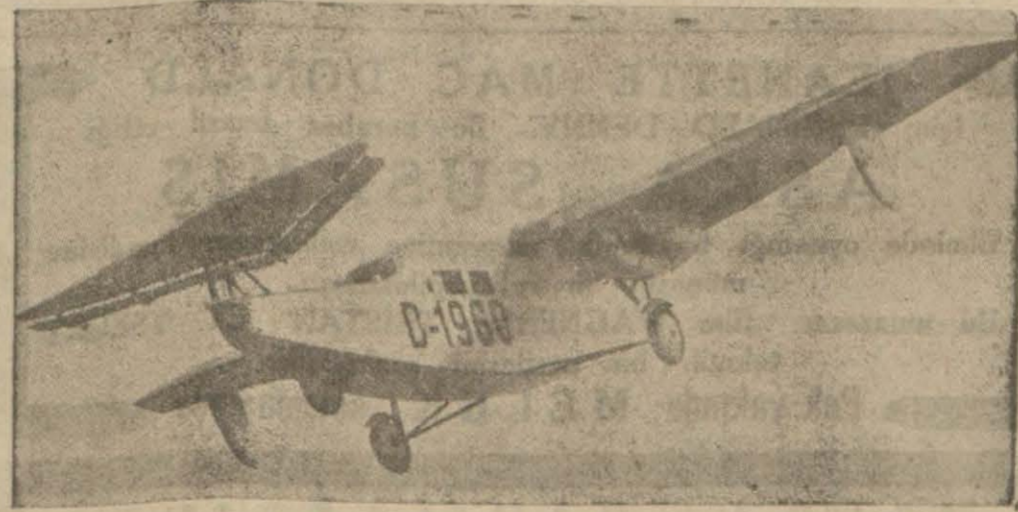
Hayvanların hayatını tetkik edenler şunu bulmuşlar: Hayvanların aşağı sınıflarında hisler okadar faal değildir. Hayvanlar ileriledikçe hisleri de tekâmül ve inkişaf etmiştir. Bilhassa işitmek kabiliyeti hayvanların tarakisinde çok sonraları görünmüştür. Onun için dokunma, görme ve koklama hisleri kuvvetli olan bazı hayvanların tamamen sağır oldukları görülmüştür.

Haşereler içinde işitebilenler pek azdır. Sinek te dahil olduğu halde haşerelerin çoğu işitmek hissinden mahrumdur. Haşerelere karşı muhtelif sesler tecrübe edilmiş, fakat hiç birisinin onları müteessir etmediği görülmüştür. Haşerelerin diğer hisleri çok kuvvetli olduğu halde, işitme hislerinin olmaması tuhaf bir şeydir.

Yaş Bir Tabak
Kendi Kendine
Nasıl Kurur?

Bir tabağı yıkayınız. Kuyut-

Geri Giden Tayyare

Bu tayyare, arkaya doğru uçtuğunu yazdığımız yeni sistem tayyaredir. Kuyruğu öndedir. Ve öne, arkaya sağa, sola gitmeye müstaittir. Bu tayyare, tayyarecilik âleminde şimdilik son sözdür.

maksızın bir kenara bırakınız. Bir müddet sonra tabağın kendi kendine kurduğunu göreceksiniz. Bunun sebebi sadece tabak üstünde kalan suyun buhar haline geçerek uçmasından ibarettir. Filvaki bu tabağı güneşe gösterip ateş yanına bırakırsanız daha çabuk kurur. Fakat her yerde

su az çok tebahhur halindedir. Binaenaleyh hangi derecede bırakılırsa bırakılsın yine o su uçar. Yalnız bazı rutubetli yerler vardır ki orada bu su uçmadıktan maada, kuru şey bile ıslanır. Bu takdirde havada çok su var demektir. Bu yerlerde tabaktaki suyun tebahhur etmesine imkân kalmaz.

Bilir

Misiniz

Niçin?

Ziya nasıl azalır?

Uzaktan nasıl görünür?

Ağaç kömür olur?

Ziya Uzaklaştıkça
Azalır Mı?

Bir ışık ne kadar uzakta ise okadar zayıf görünür. Fakat bizim bildiğimiz ışık bir anlık rasgelinceye kadar esir dahilinde yoluna devam eder. Esir ziyayı yutmadığı için bu seyahat esnasında ışığın kuvvetini kaybetmesine sebep yoktur.

Fakat şurası da muhakkaktır ki ziya uzaklaştıkça zayıflar. Sebebi şudur ki ziya ileriledikçe dağılır, ve tabii dağıldıkça zayıflar. Bu zayıflama bir nisbet dahilinde vuku bulur. Muayyen bir mesafeden görülen ışık, iki misli uzaktan dörtte bir, üç misli uzaktan dokuzda bir, dört defa uzaktan on altıda bir defa nisbetinde zayıflar.

Işık Nekadar

Uzaktan Görünebilir?

Işık çok uzaktan görünebilir. Evvelâ şunu bilmeliyiz ki ziya havada kaybolmaz. Havadaki esir vasitasile nihaysiz uzaklara kadar gider. Onun için ışık ne kadar uzakta olursa olsun görülebilir. Yıldızlar bizden milyonlarca, milyarlarca kilometre uzakta oldukları halde onlardan gelen ziyayı pek âlâ görebiliyoruz. Bazı ışıkları göremeyişimizin sebebi önümüze mani çıkmasındandır. Meselâ, havada toplanan toz ve bulutlar bazan yıldızları görmemize mani olur. Bazı dünyanın yuvarlaklığı bir taraftan öbür taraftaki ışığı görmemize müsaade etmez.

Ağaçlar Toprak İçinde
Niçin Kömür Olur?

Yer altından çıkan kömür madenleri, çok eski zamanlardaki eski ormanların yerleridir. Buradaki ağaçlar yer altında kaldıktan sonra zaman ile kömür olmuşlardır.

Filvaki her ağaç kömür olmaz. Zaten biliriz ki muhtelif cins kömürler vardır. Kömürlerin niçin böyle başka başka olduğunu adamakıllı izah güçtür. Fakat biliyoruz ki muayyen bazı ağaçlardan kömür olur.

Ağaçla kömür arasındaki fark şudur:

Ağaç birçok unsurlardan mürekkeptir. Halbuki kömürde yalnız karbon vardır. Ohalde burada sualimizi şu şekle sokabiliriz: Ağacı teşkil eden bütün unsurlar uçuyor da yalnız karbon nasıl olup ta kalıyor?

Bunun cevabı şudur: Ağacın vücudundaki diğer maddeler yanar, yahut hamız olur, halbuki toprak içinde diğer unsurlar yandığı halde karbon yanmaz. Bir kandil yaktığımız zaman, karbonun diğer şeylerden daha güçlükle yandığını görürüz. Lâmbadan çıkan duman, yakamadığımız karbondur. Halbuki müvellidülhumaının yanmamasını bulmak güçtür. İşte bu suretle eden ve ağaçlar yer altında zaman ile gömüre dönerler.

BÜYÜK TARİHİ TEFRIKAMIZ

ŞEN GÖNÜLÜ

— 27 —

Şimdi tecvilli bir ahenk ile bir şeyler, karmakarışık bir şeyler okuyordu. O renk renk adamlar gibi Sipahi Ahmet te, arkadaşları da okunan satırlardan bir şey anlamıyorlardı. Çünkü Türkçeye benzemiyordu. Biraz sonra, hocanın sesi biraz mana ifham etmeye başladı. Artık hovardalardan, Gülsümden, Gül bahçesinden, bir ölüden bahsediyordu, şahitler sayıyordu, onların gizli ve açık tezkiye olduklarını söylüyordu. Nihayet altı hovardanın kocalı bir kadınla alenen zina ve teammüden katil cürümlerini İrtikâp ettiklerinin "şer'i enver", huzurunda tahakkuk ettiğini kaydederek hepsinin kısasa mahkûm olduklarını bildirdi.

Kısa.. Bu kelime, kana kan tabirile tercüme olunur. Kura'n, kısasta hayat olduğunu söyleyerek kâtili katil ile müjdelemiştir. Bugünün cezaîyyunu da, öldüreni öldürmekliğin beşriyet için faydalı olduğunu ekseriyetle kabul ediyorlar. Katilleri sağ bırakmak henüz kabul olunmuyor. Fakat şu hikâyeden görüldüğü üzere bazan hükümdede hata vuku du muhtemeldir. Öyle bir vaziyette hiç yoktan öldürülen masumun kanı ile ödenir?.. Bu dava bugün için halledilmiş değildir, kolaylıkla da hallonmayacaktır.

Mahkeme kâtibini okuduğu hüccet, on dört kişilik müfrezeyi için için titretmişti, Düzdar Ağamın yüzü bile solmuştu. Fakat hovardalar, sadece şaşırılmışlardı. Kadı huzuruna çıkmadan sorguya çekilmeden ölüme mahkûm olmak tuhaflarına gitmişti, kahkahalarla gülüyorlardı. Kâtip Efendi, bu yiğit gülüşünden şer'i hükme karşı bir istihza sezinsedi, kavuğu kaşının üstüne kadar yıktı: — Ağalar, dedi, ağlanacak yerde gülünmez.

Ve insanıyetsiz görünmemek için de ilâveye lüzum gördü:

— Şer'in kestiği parmak acımaz. Siz de Kazaya rıza verin, müteselli olun. Allah büyüktür, memuldur ki taksiratınızı affeder. Sipahi Ahmet, dudaklarındaki kahkaha izlerini elile sildi, şöyle bir toparlandı:

— Efendi, dedi, siz parmak kesmiyorsunuz, kelle uçuruyorsunuz. Üstelik bir de öğüt veriyorsunuz. Sen tekerlemeyi bırak da bana şu işin aslını anlat. Biz ne yapmışız ki ölüme lâyık oluyoruz.

— Hüccette yazılı
— Hüccet tam Türkçe değil. Kerem et te okuduğunu bizim dile çevir. Bari öbür dünyaya suçumuzu bilerek göçelim.

— Kocalı bir kadınla zina..
— Hâşa ve hâşa!
— Subaşı yamaklarından Ali oğlu Veliyi katil..
— Hâşa ve hâşal

Arasıra Kadı huzurunda kendilerini ne suretle müdafaa edeceklerini düşünüyorlardı

— Siz istediğiniz kadar hâşa deyin. On iki âdil şahit, cürmünüzü şeriat huzurunda tesbit etti.

— Onlar yalancı şahit.

— Teskiye olundular. Kendilerinin âbit, salih, müttaki ve şahadetlerinin makbul olduğu sübut buldu!

— Meyhaneciyi bozacı teskiye eder. Acaba bu edepsizleri kim temize çıkardı?

— Eşraftan Mahmut Beyfendi, Avcı Burhan Ağa.

— Gördün mü ya, hocam, temeliniz çürükmüş. Mahmutla Burhan düşmanımızdır. Ellerinden gelse bizi bir avuç suda boğmak isterler. Bunu yapamadılar, mahkemeyi aldattılar. Allah buna razı olur mu?

— Şeriat aldanmaz ve aldatmaz. Dilinizi kısın da son gününüzde yeni bir günah daha işlemeyin.

— Bize sormak yok muydu, şeriatte böyle ismarlama hükmün yeri var mı?

— Şahitler tamamdı, teskiye yolunda idi, size ne sorulacaktı?

— Belki bizim de şahitlerimiz vardı, kendimizi müdafaa edecektik.

— Sıtkı tahakkuk eden bir kaziyenin kizbi muhtemel değildir.

— Hay kaziyeniz kurusun kaltabanla. Göz göre göre edepsizlik ediyorsunuz da utanmadan hakikatten dem vuruyorsunuz.

Hoca bu hakaret üzerine ayağa kalktı.

— Biz, dedi, resul idik. Tebliğ vazifesini yaptık. Hâkimle mahkûm, mahşerde anlaşınlar.

Yarım saat evvel, renkli bir

şelâle gibi yukarıdan aşağıya akan insanlar, şimdi bir fıskiye gibi aşağıdan yukarıya çıkıyorlardı. Kara sıklmalar, kırmızı dolamalar, al şalvarlar, yeşil cüppeler, yerden göğe çekilen kavis-kuzah şiritleri gibi merdiveni tırmanıyorlardı. Hoca da, düzdar da ayrılmışlardı, demir kapak ağır ağır iniyor ve zindandaki ziya, mahpus kalmaktan ürküyormüş gibi dışarı kaçarak yerini karanlıklara bırakıyordu.

Mahpuslar, yine kerevitlerin üzerinde ve karanlığın kucağında kalmışlardı. Hacı hayat ile alâkaları kesilmişti. Yalnız duvarlardan sızan hafif sesler devam ediyordu ve uğrın kapımın dışından Meric'in kahkahası işitiliyordu. Demin, ölüm hükmünü gülerik telâkki eden kabadayılar, şimdi bir mezar içinde bulunuyorlarmış gibi susuyorlardı. Enselerinde cellât satırının soğukluğu dolaşiyor, yüreklerinde acı bir eza kanyordu.

(Arkası var)

BULGAR OPERETİ

Fransız Tiyatrosunda

Bugün matine saat 16 da KONTES MARIÇA. Akşam saat 21 de VICTORIA ve HUSARI

Bugün
ETUAL sinemasında
GÜZELLİK
KIRALIÇESİ
LOUISE BROOKS ve
AUGUSTO GENINA

JEANETTE MAC DONALD

için; REGİNALD DENNY.. ile beraber temsil ettiği

AŞKA SUSAMIŞ

filminde oynadığı büyük bir muganniye rolü kadar kendisine münasip bir rol yapılmamıştı.

Bu muazzam film WAGNER'in TRİSTAN ET YSEULT teknil bir perdesini muhtevidir.

Pek yakında MELEK sinemasında

VOLGA SAHİLLERİNDE

TOLSTOI'nin en kuvvetli eseri olup şaynı hayret bir surette sözlü film yapılmış ve

LUPE VELEZ LA MASLOWA rolünü temsil eylemiştir.

Pek yakında ELHAMRA sinemasında

Bugün ARTİSTİK ve OPERA sinemalarında

EDUARDO BIANCO'nun

ARGENTİN ORKESTRASININ saat 16 1/2 ta VEDA MATİNESİ ve saat 21,30 da SON SUVARESİ. Geç kalanlar istifade etsinler.

Fiatlerde zammıyat yoktur.

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söyligelim...

84 İSMAIL BEY: Sakin ve mahçuptur. Çetin ve mücadeleye mütevakkıf işlere girişmekten mücteniptir. Muvaffakiyetlerini ilân etmez. Şarlatanlık yapamaz.

95 R. SUAT BEY: (Fotoğrafının dercini istemiyor) Müteheyyic ve aculdür. İşlerinin bir an evvel görülmesini ister. Usulsüzlüğe tahammül edemez. Menfaatlerine uygun gelmiyen müdahale ve tahakkümlere mukabele eder. Boğazına ve rahatine itina gösterir.

HÜSEYİN EFENDİ: Sakin ve çekingen-dür. Amelî işlerde daha ziyade muvaffak olur. İstraftan, atılganlıktan mücteniptir. Mes'uliyetten çekinir. Arkadaşlığı sıkıcı değildir.

HAYKAZON EFENDİ: Haysalperestir. Süse, düşkünlük gösterir, moda ceryanlarını takip eder. Kadın, sevgi ve macera mevzularıyla fazla alâkadar olur. Cesaretle mütevakkıf, tehlike ve mücadeleyi davet eden teşebbüslerden mücteniptir.

SİMSAK BEY: Olduğu gibi görünür. Tok sözlüdür. İşlerine hile ve fesat karıştırmaz. Usul ve merasimle hürriyetini takyide taraftar değildir. Cömertliğe mütemayildir.

BORSA

İstanbul 21 Teşrinisani 193.

— Kapanan fiatlar —

NUKUT

Isterlin	800,00
Dolar Amerikan	211,00
20 Frank Fransız	169,00
20 Liret İtalyan	219,00
20 Frank Belçika	118,00
20 Drahmi Yunan	52,00
20 Frank İsviçre	822,00
20 Leva Bulgar	30,00
1 Florin Felemenk	85,50
20 Koron Çekoslovak	121,00
1 Şilin Avusturya	29,00
1 Rayhmark Almanya	49,00
1 Zeloti Lehistan	23,00
20 Ley Romanya	25,00
20 Dinar Yugoslavya	75,00
1 Çervoneç Sovyet	—

KAMBIYO

Londra	1	Isterlin	791
Nüy.	1	Türk lirası dolar	0,47,22,57
Paris	1	Türk lirası Frank	12,06,00
Milano	1	Liret	9,16,00
Brüksel	1	Belga	3,40,00
Cinevro	1	Frank	2,42,00
Sofya	1	Leva	64,33,00
Amsterdam	1	T. Florin	1,17
Madrid	1	Türk lirası Pexta	5,30,00
Berlin	1	Mark	2,00,00
Varşova	1	Zeloti	—
Bükreş	20	Ley kuruş	79,04
Rusya	1	Çervoneç kuruş	—

Bugün akşam saat 21, 30 da MUKADDES ALEV

Facia 3 perde Yazan: S. Maugham Tercüme eden:

A. Gazenfer

HALK GECESİ Oyundan sonra hususi tramvay.

Otomobil Grevi Filistinde Bu Yüzden Münakalât Felce Uğradı

Berut (Hususi) — Filistin hükümetinin otomobillerden ve şoförlerden (7) aylık ruhsat resmi istemesi üzerine bütün Filistinde otomobil grevi başladığını bildirmiştim. Hükümetin bütün tedbirine rağmen grev devam ediyor. Bu sebeple Filistinle Suriye ve Lübnan arasında münakalât tamamen durmuştur. Grev rağmen çalışmak isteyen bir otomobil halk tarafından meydana yakılmıştır.

Filistindeki grevi idare eden heyet Lübnandaki şoförler heyetine bir telgraf çekerek bu harekete iştirak etmelerini istemiştir.

Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız suraya tabidir ve lade edilmez.

İsm, meslek veya san'at?	
Hangi suallerin cevabı?	
Fotoğraf intişar edecek mi?	

ÜSKÜDAR

Hâle Sinemasında YAŞASIN HAYAT Mümessili Nikola Kolın

SON POSTA

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: Alemdar mahallesai Çatalçoşma sokağı

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sen	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak gori verilmaz.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali E-rom, Selim Ragıp Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ...

Abdülhamit, Nureddin Ef. nin Annesi Hakkındaki Şayialardan Müteessirdi

O, Saraydaki Hizmetçileri Bile Kiskanırken Karısının Uygunsuzluğu maneviyatını Fena Halde Sarsmıştı

NAKİLİ: ZIYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 147 —

Abdülhamid bu sözleri, onun kalbinde derin bir faciannın elemelerini gösteriyordu. Filhakika Nurettin Efendinin validesi Behice Kadın Efendi hakkında birçok sözler söyleniyor ve Abdülhamit bundan pek müteessir oluyordu.

Abdülhamit, esasen kadınlarını değil, saraydaki en âdi kızları bile çok kiskanılan bir adamdı. Doktor Âtif Bey, senelerdenberi bir aile tabibi sıfatıyla onun mahremiyetine girmiş olduğu halde, yine lüzum görülüp te kadınefendileri muayene ettikçe Abdülhamit onları sıkı sıkı sarup sarmalıyor ve bizzat huzurunda doktora çıkarıyordu. Doktor Âtif Bey gibi ağır başlı, ciddi ve her suretle itimada şayan bir zattan bu kadar içtinap eden adamın, Behice kadınefendi hakkında işittiği sözlerden ne kadar müteessir olacağı aşikârdı.

Abdülhamit, bu kalp acısını unutmak istiyor gibi birdenbire lâkırdıyı değiştirdi!

— Gazeteleri gördünüz mü?

Dedi. Ve sonra hayretle duduklarını büküp omuzlarını kaldıranak sözüne devam etti:

— Hiç ümit etmezdim. Turhan Paşa Arnavutluk başvekalâetini kabul etmiş. Bu teklif evvelce (Sadri esbak) Ferit Paşaya da vaki olmuştu. O, kabul etmedi. Zannedersem Turhan Paşa biraz bize kırgın olacak. Herhalde burada kendisine yüz verilmedi. bir makama geçirilmedi. Ondan müteessir oldu. Arnavutluğa gitti. (Başvekalâet) teklifini derhal kabul etti. Arnavutluğun haline de pek acıyorum. Bilmem ki onların hali ve istikbali de ne olacak? Balkan siyasetinin tazyikleri arasında onların iyi bir şekilde yaşayacaklarını hiç ümit etmiyorum. Bizim zamanımızda çok rahat yaşıyorlardı. Şimali Arnavutlukta oturan (Keça) lar, çok mütaassıp müslümandırlar. Bir mesele hakkında bir kerre (besa) verdiler mi, artık ne olursa olsun sözlerinden dönmezler. Çok mert adamlardır. Ben makamda iken, onlar bana, ben de onlara, müteakabil olarak birbirimize besa vermiştik. Maiyetimde bulunanların çoğu onlardandı. Ahlaklarını, adetlerini çok iyi bilirim. Hatta ben biraz da (Şimal Arnavutça) sı konuşurum. Lisanları da hoşuma gider. Cenuptaki Arnavutlar, (Toska) lardır. Onların lisanları da adetleri de başkadır. Lisanları Rumca ile karışıktr. Büyüklelerinin ve zenginlerinin çocukları hep (Atina) da tahsil eder. Rumlara çok mütemayildirler. Ahlaklarında okadar iyi değildir. İşte o, İsmail Kemal de bunlardandır... Benim sukutumdan son-

Abdülhamit, arzularının yerine mâni olduğunu ima eder gibi idi

ra Arnavtların silâhlarını toplamışlar. Doğrusu bunda hiç isabet göremedim. Mahmut Şevket Paşanın bu kusuru büyüktür. Çünkü onların indinde silâh, namustur. Bu hatayı, hep o Avusturyanın teşvikile yaptılar. Fakat iyi etmediler...

Zahiren dostluklarına rağmen Rus çarlarının bize eskidenberi gizli bir husumetleri vardır. Hiçbir zaman kuvvetlendiğimizi istemezler. Ben (Hamidiye alayları) nı teşkil ettiğim zaman Ruslar, pek büyük endişelere düştüler. Hatta bu teşkilâta mani olmak bile istediler. Tabii ben buna ehemmiyet vermedim. Şimdi, Hamidiye alaylarını da lâğvetmişler. Halbuki bunları islah etmek lâzımdı,

Ve durdu, mütevekkilâne bir göğüs geçirdikten sonra:

— Tabii bunlar hükümetin bileceği şeyler.. Bizimki, hüsnüniyetle bir temenniden ibarettir. Dedi.

10 Mart 330

Abdülhamit, hafif bir nezle geçiriyor. Boğazı yanıyor ve kırıklığı var. İki aspirin aldı.

Bugün yine biraz fazlaca sinirli. Gazetelerden yine birçok manalar çıkarmış. Evvelâ, umumî ahvalin biraz düzelir gibi olmasından beyanı memnuniyet etti. İstikraz meselesine çok ehemmiyet veriyor:

— Bizim istediğimiz parayı vermeye razı olmuşlar. Buna bakılırsa, herhalde vaziyetimizin düzgün olduğu anlaşılıyor; eğer böyle olmasaydı, istikraz müzakeratında bizim lehimize bir temayül görünmezdi.

Dedikten sonra, camının siktildiği şeyleri izah etti:

— Bana karşı bazan garip vaziyet alıyorlar. Bunun esbabını bir türlü anıyamıyorum. Geçenlerde Enver Paşa geldiği zaman kendisinden bazı şeyler istemişim. Derhl yapacağını söz verdi. Fakat daha hâlâ bu sözden bir netice çıkmadı. Enver Paşanın haline dikkat ettim. Öyle zannediyorum ki elinden

gelse istediklerimi yapacak. İhtimal ki biradere de söylemiştir. Demek ki, daha (irade) çıkmadı. Bunları takip için Rasim Bey'e de söyledim.

— Tabii, metalibiniz terviç olunur.

Dedi. Fakat daha hâlâ birşey zühur etmedi.

Sonra, Abdülhamit yine o (Üç şahsiyet) makalelerini mevzubahs ederek coşkun bir tavır aldı. Kalbinin yeis ve ıstırabı, sözlerinden anlaşılıyordu. Dedi ki:

— Gerek Sait paşa, gerek Kâmil paşa, neşrettikleri (hatırat)larında kabahati hep kendi üzerlerinden atarak bütün mes'uliyeti bana tahmil etmek istiyorlar. Bu, ne çirkin şey.. Halbuki benim evrakım tetkik edilse, hepsinin cevapları görülür. Güya, kendileri birçok şeyler yapmak istemişler de ben mâni olmuşum. Yalan. Bunların, bu sözlerin hepsi hırfat. Tabii, kendilerinin her metalibini terviç edemedim.

Durdu.. Derin derin içini çekti. Birçok şeyler bildiği halde söylemek istemediğini ima eden bir tavır aldı. Tereddüt etti. Fakat bu tereddüdü derhal zail olarak şu sözleri söyledi:

— Meşrutiyetin ilanından sonra Sait Paşayı tekrar sadarete geçirmiştim. Fakat, birkaç gün sonra azli musamemdi. Bunu tabii Sait Paşa da hissetmişti. Onun zekâsı, vaziyetin nezaketini, o zamanın cereyanlarını pek âlä ona ihsas ediyordu. Sadarete nasbinden sonra bir gün telâş ile odadan içeri girdi. Alnından terler akıyordu. Hiç bir mukaddimeye lüzum görmeden, birdenbire:

— Ben yemin etmedim. Dedi. Ben, doğrusu birdenbire onun ne demek istediğini anıyamadım. Ve serdum:

(Arkası va.)

Günün Takvimi

BUGÜN — 22 teşrinisani 931, Pazar, Rumî 9 teşrinî sani 1347, 11 Recep 1350.

GÜNEŞ — Doğuşu 6,55 Batışı 16,47

NAMAZ VAKİTLERİ — Sabah 4,59, öğle 12, ikindi 14,32, akşam 16,46, yatsı 18,23.

ALKAZAR	— Hint Mezarı
ALEMDAR	— İlahların sevgilisi
ARTİSTİK	— Hayatını Kazan
A S R İ	— Aşk Uğrunda Ölümler
EKLER	— Aşk harakası
ELHAMRA	— Küçük daktilo
ETUVAL	— Güzellik Kraliçesi
FERAŞ	— Konser, varyete
GLORYA	— Meçhul şarkıcı
KEMAL B.	— Şafak
MAJIK	— Şafak İhtif kolu
MELEK	— Yaşasın hakikat
MİLLİ	— Marşeyyez
OPERA	— Fahişe
ŞİK	— Operada Yangın
Üsküdar HALE	— Yaşasın Hayat
DARÜLBEDAYI	— Mukaddes alev

Tashih: Dünkü nüshamızda, Eyüpte Bahariyede açılan Kontplâke Fabrikasına ait yazının serlevhası "Mühim bir sinai teşebbüs,, olacak iken sehven "Mühim bir sihhi teşebbüs,, olarak yazılmıştır. Tashih ederiz.

Balat Yangını Tüyle Ürpertici Bir Faciadır

Facianın Tafsilatını Bizzat Kahramanlarının Ağzından Dinleyiniz

Evkeki gece, Balatta Tanburacı sokağında bir yangın oldu ve birçok kimseler, kendilerini pencerelelerden atarak hayattarını kurtardılar. İlk saatlerde faciannın bilânçosu ehemmiyetsiz gibi görünüyordu. Fakat bugün, ağır, hafif, on bir kişinin yaralanmasına sebep olan bu facia, cidden şayanı dikkattir. Dün, hastanede ziyaret ederek görüştüğümüz mecruhlar, bize hâdiseyi şöyle anlattılar:

Madam Fortüne Ne Diyor?

Yangın odalarından çıkan manifaturacı Jak Efendinin karısı Madam Fortüne diyor ki:

— "Ben uykuda idim. Kocam beni uyandırdı. Yangın çıktığı için yukarı kattakilere haber vermeme söyledim, hemen yukarı fırladım. Haber verdim. Sonra aşağı inmek istedim, fakat aşağı kat yanıyor. Kendimi pencereden dışarı attım, müthiş bir ağrı duydum ve yaralandığımı anladım. Sonra ne oldu? Bilmiyorum. Ancak hastanede kendime gelebildim.."

Madam Rabekanın Sözleri

Kendisini dördüncü kattan atarak dokuz metre yükseklikten düşen ve tehlikeli surette alevler içinde yanan Madam Rabeka da şunları anlattı:

— "Biz uykuda idik. Madam Fortünenin feryadı üzerine uyanıktık. Odamdan dışarı çıkınca evin alevler içinde olduğunu gördüm. Hemen kocamla çocuklarımı uyan-

dırdım. Kaçacak bir taraf yoktu. Diri, diri yanmak tehlikesi vardı, çaresiz, evvelâ çocuklarımı, sonra ben, daha sonra da kocamı; kendimizi sokağa fırlattık. Sonrasını hatırlıyamıyorm.."

Yaralılar

Yangın neticesinde, kurtulmak için kendilerini dışarı fırlatarak yananların ve yaralananların adedi on biri bulmuştur. Bunların hüviyeti sıra ile şunlardır:

Madam Fortüne (ağır) (3) üncü katta oturan Gürcü Musevisi Mm, Nina (ağır) ve oğlu Mihail (hafif), kızı Liya (ağır), oğlu Mordo (hafif), 4 üncü katta oturan Lion (hafif), zevcesi Rabeka (tehlikeli), oğlu Zebo (hafif), kızı Ester (ağır), kızı Melka (hafif), kızı Mahsum (hafif).

Yangın Nereden Çıktı?

Yangın, mevcut zanna göre, Jak Ef. nin odasında, mangalın devrilmesinden çıkmıştır. Ev sigortalı değildir. İtfaiye, yangına (25) dakika tehburla gelmiştir. Bunun sebebi, söylendiğine göre geç haberdar edilmiş olmasıdır.

Diğer taraftan Müddeiumulik tarafından yapılan tahkikat neticesinde bir kaza eseri olduğu anlaşılmıştır.

Yağın Dönüşü Bir Kaza

Fatih itfaiyesi dün yağın söndürdütten sonra dönerken şoför Osman Efendinin idaresindeki otomobile, yanan evi seyretmekte olan Madam Tamaraya çarpmış, tehlikeli surette yaralanmıştır.

Liman Şirketi İle Tüccar İhtilâfa Düştü

[Baştarafı 1inci Sayfada]

hâsıl olan vaziyete tâbi olduklarından bu vaziyette olan tüccarlarla yeni beyanname verenlerin beyannameleri gümrükçe kabul, tescil ve tasnif olunmaktadır.

Gümrük idaresi ithali memnu veya mahdud veya serbest bilümm emtiyaya ait beyannameleri aldığında tüccarlar ithali serbest emtianın beyannamelerinin de alınarak vakit geçirilmesinden memnun değildirlir.

Tasnif Ne Şekilde Yapılacaktır?

Tasnifin evvelâ cins üzerine sonra, küçükten büyüğe doğru manifesto numarası üzerine, bundan sonra da eşyanın ambarlara girdiği tarihe göre tasnif edileceği söylenmektedir.

Kontenjon heyeti bu tasnifi bir iki güne kadar ikmal edecek, tüccarlar müktesep haklarını ve mallarını liste üzerindeki miktara göre çekeceklerdir.

Sıfır Numaralı Beyannameler

Gümrük idaresi memnu eşyaya ait beyannameleri de almakta, bunlara "sıfır", numara koymaktadır. İdarenin bu beyannameleri alması herhangi bir kaçakçılığa meydan vermemek maksadına istinat ettiği söylenmektedir.

Bankalar Ve Tüccar

Borsa komiserliği dün bankalara emir vererek faturalarile müracat eden tüccarlardan Türk parası alınarak konşmentoların kendilerine verilmesini bildirmiştir.

Tüccarlar konşmentolarile gümrüğe müracaat edecekler ve mal çektikleri takdirde gümrükten bir makbuz alacaklardır. Bu makbuzu alan tüccar borsaya giderek bankaya verdiği Türk

parasına tekabül eden dövizi alacak, bu dövizi para yatırdığı bankaya götürerek verdiği Türk parasını geri alacaktır. Bankalar pazartesi günü konşmento vermeye başlayacaklardır.

Liman Şirketi İle İhtilâf

Altı gündendenberi limanda yüzlerce mavna yüklü beklemektedir. Bu mavnalarda limon, şeker, cam, un, kahve, muz, demir eşya, kâğıt ve saire vardır. Liman İdaresi bu mavnalardan mavna yevmiesi almaktadır. Tüccarlar ortada bir (fors major) iradeleri haricinde bir mecburiyet olduğunu söyleyerek şirketin bu parayı almaması lâzımgeldiğini iddia etmektedirler.

Civar Yerlere Mal Gönderilmiyor

Tüccar vaziyeti henüz lâiykile öğrenemediği için Bandırma, Mudanya, İzmit, Zonguldak vesaire gibi yerleremal sevkedememektedir.

Seyfi Bey Ne Diyor?

Gümrük Başmüdüğü Seyfi Bey vaziyet hakkında şunu söylemektedir:

— Listelerde yanlışlık yoktur. Kaçakçılıkla da sıkı mücadele etmekteyiz.

İpekli Kumaş Fabrikacıları Ne Diyor?

İpekli kumaş fabrikatörlerinden Şevki Bey şunları söylemiştir: — İpekli kumaşların kilosundan (36) lira gümrük alınmaktadır. Kaçakçılık en ziyade ipekli mensucattadır, kanaatindeyim.

Piyasadaki stokların tesbitile kaçak ipekli eşyanın sıkı bir şekilde aranması ipekli sanayimizi tahditten istifade ettirebilmek için elzemdir.."

Saray-Bosna Faciası

Nakleden: H. R.

— 10 —

Yazan Emil: Ludvig

Avusturya İmparatoru, Alman İmparatoru Vilhelme Yazdığı Mektupta Sırp Kinine İstinat Ediyordu

Hulâsa

Avusturya İmparatoru Fransuva Jozef, Hariciye Nazırı Berchtold'un hazırladığı mektubu tetkik ediyor. Son nüshamızda İmparator bu mektubun bir kısmını tetkik etmişti. Bugünkü kısımda, bu mektubun mabadiine devam ediyoruz:

Maiyet kafileri ile, arabalarla, ziyafetlerle, bir program tertip ve ihzar olunmuştu. Bir de bakıldı ki Sırbistan kiralı bir korkuya tutulmuş, gelmiyor. Bu, bir Habsburgun unutabileceği birşey değildir. Ya kendisini iki defa seferberlik ilânına mecbur etmesi? İşte şimdi de bir Sırp, bir Habsburga Avusturya sokakları ortasında ateş etmiş, biçareyi tövbe ve vasiyetini yapmadan öbür dünyaya yollamıştır. Hayır, Berchtold haklıdır. - böyle düşünüyor ve hazırlanarak önüne getirilen - mektubu imzalıyor. Bu mektupta İmparator Giyoma söyledikleri şudur:

— "Zavallı yeğenimi kurban eden ancak ittifakı müsellese kayıflatmak ve imparatorluğumu inkısamaya uğratmak maksadını güden panislâvist Ruslarla Sırpın ter-tip ettikleri tahrikâtın sarih bir neticesidir...

Hükümetimin sırbistanı tecride ve ehemmiyetini tenkise sarfimesai etmesi lâzım gelmektedir. Sulhün kat'i bir hakikat olabilmesi Sırbistanın Balkanlarda bir âmili kudret olmaktan çıkarılmasına menuttur. Artık kendisiyle itilâf mevzuubahs olamaz ve Belgrat cinayeti cezasız kaldıkça Avrupa tacidaları tarafından takip edilen sulh siyaseti muhtel olmamak kabil değildir..

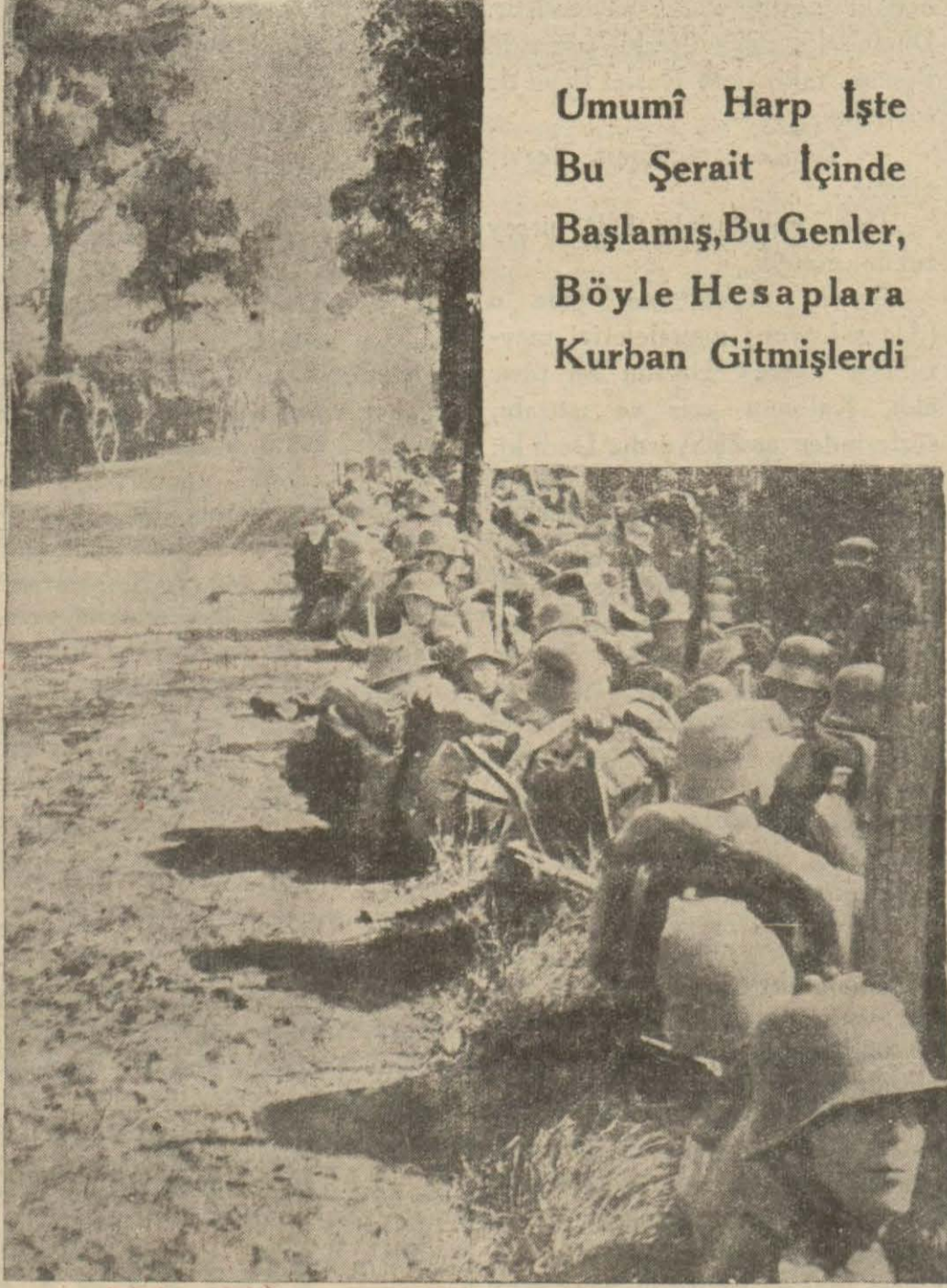
Sırp düşmanlığı. Harp fikrinin bidayette istiane edebileceği yegâne millî kindir..

Bu mektubun neticesi de birkaç gün evvel iki kont tarafından askeri rical ile müştereken itihaz edilen harp kararından ibarettir.

Ertesi gün Avusturya ve Macaristanın Berlin sefiri sabahleyin Potesdama gider, hükümdarının mektubunu takdim ediyor. İmparator bu uzun mektubu okuduktan sonra bu hususta görüşmek üzere Bethmann'a veriyor. Kahvaltı için sofraya otururlar.

İmparatorun sofrada ağzı açılır, birçok şeylerden bahsolunur. İmparatoriçe de hazırır.

Kahvaltıdan sonra mektup tekrar okunur. Şimdi mizaç ve meşrebi büsbütün başkadır. Bu sırada İmparator aynen su söz-

Umumî Harp İşte Bu Şerait İçinde Başlamış, Bu Genler, Böyle Hesaplara Kurban Gitmişlerdi

— "Her suretle Rusyanın hal ve vaz'ı hasmane olacaktır. Hele Avusturya - Macaristan ile Rusya arasında harp patlayınca Viyana emin olmalıdır ki, Almanya sadık bir müttefik sıfatıyla, kendisine beraberdir, yanbaşındadır.

İmparator bu elim hâdisenin daha üçüncü günü bir geyik avı tertip etmeyi düşünmüştür; filhakkı hayatta kaybolan bütün huzurunun yerine kendisinde yalnız bu eğlence kalmıştı.

Kendisinden sonra saltanat kime teveccüh edecekti? Bu, kendisini alâkadar etmezdi; hissédiyordu ki birçok anilmerkez kuvvetlere tâbi olan bu imparatorluk ancak kendisinin çok ilerilemiş olan yaşına hürmeten ayakta durmaktadır. Çünkü bu hürmet tebci derecesine varmıştır.

Bununla beraber kimse yorgun olmak hakkına malik değildir. Memlekette olup biteni görmek, görüştürmek lâzımdır. Zaman olur ki dahili tehlikeyi hariç tehlikelerle bertaraf etmek zarureti hâsıl olur. Birkaç gün evvel imparatorunun geleceğini bildirip itizar etmek üzere gelen Alman elçisine bunu böylece söylemiştir:

— "İstikbali pek karanlık görüyorum. Bilmem ki daha uzun zaman hâdisata âdi seyirci kalmakla iktifa edebilecek miyiz?

Hükümetimiz için Sırbistanla komşu olmanın arzettiği tehlikeleri imparatorunuzun da takdir buyurduğunu ümit ederim. Ben en ziyade rahatsız eden Rusyanın sonbaharda yapacağı tecrübe manevralarıdır.

"Bu, tam bizim burada asker sınıflarını tecdit ettiğimiz zamana düşüyor... Venizelos ve Streyt gibi zevat ile bu makul yolda kalmak elbette kabildir. Kiral Ferdinand hakkında pek hüsnü-zannım olmamakla beraber Bulgaristanın ehemmiyetli inkişafına müstait büyük bir memleket olduğu muhakkaktır. Yunanistan hariç tutulduğu halde Balkanlarda Bulgaristan, menfaatleri Avusturya menfaatlerine muhalif düşmiyen yegâne memlekettir. Bu itibarladır ki bu memleketle iyi geçinmeye devamımızı mukadder addediyorum. Bilirim ki, imparatorunuzun Kiral Karola tam bir itimadı vardır; ben aynı fikirde değilim. Şayet İngiltereyi iki dostundan, Fransa ve Rusyadan tamamen çekebilmemiz kabil olsaydı...."

İşte piyano, kifayetsiz ve neticesiz bir derecede bazı taşlarına dokunuluyor, fakat akort yerinde.. (Arkası var)

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: S. N.

HARAÇ MEZAT

Yağmurlu, soğuk bir teşrinisani günü.

Kapalıçarşıda mezat edilen mahalde birkaç kişi, yere yığılmış küllüstür eşyanın etrafında duruyorlardı. Daha vakit vardı. Mezât saat ikide başlayacaktı, alacaklılar işlerine elverişli olan eşyaları muayene ediyorlardı.

Esnaftan olan koltukçular, bu mezatta bize ekmecek diye birer birer çekilip gidiyorlardı.

Orada kalanlar, kimi ayağı igrilmiş bir mangal, kimi içiçe girmiş tencereler, başkaları da camı kırık dolap, paslanmış bir karyola, telleri kırık bir kuş kafesine bakarak mezat saatini bekliyorlardı.

Haraç mezatı..

Memurlar tam vaktinde geldiler, eşyaların arkasına geçtiler. Biri ayakta, öbürü de satılacak sofraların bir tanesine sığındı, paltosunun cebinden ikiye bükülmüş bir defter çıkardı, kurşun kalemini yontuyordu.

Mezât devam ediyor.

Eşyalar birer birer satılıyor. Pey sürenler defteri tutan memura parayı veriyor, satın aldıkları eşyayı kaldırıp götürüyorlardı.

Alıcılar arasında ihtiyar bir kadın mezatı seyretmek için kapağının üstü pembe, mavi, sarı renkli tenekelerle kaplanmış bir sandığın üzerine oturmuştu.

Yaşına hürmeten kimse bir şey söylemiyordu. Hatta bazan hamallar satılmış eşyaları oradan kaldırmak için kadıncağızı rahatsız ediyorlardı:

— Hanım destur!.. Burada durulmaz! Bir yerini inciteceğiz!

Diyerek ihtiyar kadına hitap ediyorlardı. Eşyaların yer tutan kısmının hemen hepsi satılmış, Tektük, ufak şeyler kalmıştı.

Mezâtın tellal memuru elindeki listeye baktı:

— Efendiler, şimdi bir sandıkla içindeki eşyaları satıyorum! Haraç, elli kuruş. Fazla var mı?..

İhtiyar kadını kaldırdılar, sandığı ortaya çektiler. Kapağını açtılar.

Herkes etrafına toplandı, sandığın içinden negibi eşya çıkacağını merak ediyordu.

Tellal, sandıktan çıkan eşyayı ayırdı:

—Efendiler, bir miktar kullanılmış çamaşır, üç cezve, bir parti çanak çömlek, bir canfes kese içinde kadife çiçekler, bir de yağlı boyalı kadın artist resmi. Bulanlara sandıkla beraber elli kuruş dedim. Fazla veren var mı?

Öteden, beriden sesler işildi:

— Elli beş... Altmış... Yüz doksan... iki yüz... Üç yüz elli...

Tellal tekrar:

— Veriyorum! Artıran yok mu? Sonra duydum, duymadım demeyin!.. Haraç!... Veriyorum!

İhtiyar kadın ahaliyi dürterek, tellalın yanına kadar gelmişti. Resmi eline aldı, tebessümle ona baktı. Gözlerini ayırmıyordu. Göğsünden rengi soluk bir cüzdan çıkardı. Tellâla bakarak:

— Nekadar verdiler evlâdım?

— Üç yüz elliye, soldaki efendide kaldı. Ne veriyorsun sen valde hanım?

— Oğlum, biraz dur da parayı sayayım.

Parasını saydı, düşündü:

— Evlâdım dört yüz altmış altı karuşum var. Bunu bana verin.

Tellâl saatine baktı:

— Dört yüz altmış valde hanımda. Başka arttıran yok mu? Haydi akşam oldu efendiler! kimse yok mu? Haraç! Yaz Mehmet Efendi..

Kadıncağız resme sarıldı, memurun yanına geldi, parasını verdi, öteki eşyalara bakmadan gidiyordu.

Memur ihtiyar kadına:

— Bu resme neden bu kadar iştah gösterdin valde Hanım?

İhtiyar kadın, hafif bir ermeni şivesile cevap verdi:

— Ah... Evladım... Kim der idi ki bu sandığın üstünde bir saat oturmuşum... İçinde meğer benim resmim var imiş... He... Ya... Bu benim gençliğimin resmi... Kimbilir bu sandığın sahibine nereden yadikâr kalmış... O tarihte ben Minak Efendinin teatoro kumpanyasında artist idim. Zamanın beyzadeleri kum gibi etrafımda dolaşır ıdılar. Bu resim nereden de buralara gelmiş... Hey Allahım...

Kadın, resmi alarak uzaklaşırken, sendeliyordu. Fakat göz yaşlarını kimseye göstermemiye muvaffak oldu.

ON ALTINCI PATRON KUPONU

No. 8

Gazetemizde on beş günde bir vermekte olduğumuz Patronun bedava almak istiyorsanız, bu kuponu kesip saklayınız ve 15 kupon toplayınız. Patronlarımızdan pek memnun olacaksınız.

Patronlar neşredildikleri gündüden itibaren İstanbul karileri bir hafta, tağra karileri on gün içinde kuponlarını göndermelidirler. Bu müddet geçtikten sonra kuponlar kabul edilmez.

Pulsuz olanlara Patron gönderilmez.

Tağra ve İstanbul karilerimizin Patronlarını matbaamızdan aldıkları lâzımdır. Posta ile gönderilmesini isteyenler mektuplarına on kuruşluk pul leffetmelidirler.

Şarkın Yeni Peygamberi

GANDİ KİMDİR?

Cenubî Afrikada, Bileti Kaçınıcı
Mevki Olursa Olsun Hintlileri
Üçüncü Mevkide Taşıyorlardı

— 27 —

Bu cevabı aldıktan sonra müsterih oldum. Hâdiseye gelince, bittabi kontrol memuru aleyhinde dava ikame etmeyi düşünmediğim için mesele örtülüp gitti.

Ertesi sabah (İsa Hacı Ömer) in hizmetçisi beni otobüse götürdü. Bana iyi bir yer verdiler ve o sayede o akşam sağ salım (Yohansburg'a) vardım.

Standerton küçük bir köy, Yohansburg ise büyük bir şehirdir.

Bilâhere öğrendim ki Abdullah burada bulunan dostlarından (Muhammet Kasım Kamerettin) e telgraf çekmiş, bu zatta hizmetçisini otobüs istasyonuna göndermiş, fakat hizmetçi beni tanıyamamış..

Binaenaleyh otobüsten indiğim zaman yalnız kalınca bir otele gitmeye karar verdim. Ve bir arabaya binerek Grant otel adresini verdim. Otelde beni müdür karşıladı. Tepeden tırnağa kadar süzdü, sonra:

— Çok teessüf ederim, dedi, fakat otelimizde boş oda kalmadı.

Dışarı çıktım. (Muhammet Kasım) ın adresi hatırlıyordum, doğruca oraya gittim. Ticarethanenin sahibinden ve memurlarından başka Şeyh Abdülğani de oradaydı, beni bekliyordu, otele gittiğimi ve yer bulamadığımı anlatınca tebessüm ettiler:

— Sizi kabul edeceklerini nasıl ümit ettiniz? dediler?

— Sebep?

— Burada birkaç gün kalırsanız bu sebebi kendiliğinden öğrenirsiniz. Yalnız şimdi şu nokta kulağınızda kalsın: Burada bizi hüsnü kabul değil, fakat sadece müsamaha ediyorlar. Binaenaleyh oturup biraz iş görmek istersen olur olmaz şeylere gücün memelisin.

Ve bir defa bu bahis açılınca bana Cenubî Afrikada Hintlilere yapılan ziyetleri anlatmaya koyuldular ve en nihayet dediler ki:

— Bu memleket sizin karakterde olanların oturabilecekleri yer değildir. Bakınız, yarın (Pretorya) ya gideceksiniz. Üçüncü mevkide oturmak mecburiyetindedir. (Transuval) a gelince orada Hintliler için hayat şeraiti (Natal) dan fenadır. Hintlilere hiç bir yerde birinci ve ikinci mevkî biletiler verilmeyiz.

— Fakat sizin bu vaziyeti ıslah etmeğe çalışmamış olmanız mümkün müdür?

— Filhakika biz vaziyeti protesto ettik. Fakat itiraf etmeliyim ki vatandaşlarımız birinci mevkide seyahat etmeğe ehemmiyet vermemektedirler.

Hemen şimendifer nizamnamelerini getirterek okudum. Bunlarda eksiklik vardı. Transuvalda eskiden neşredilmiş olan nizamnameler ne doğru, ne de vâzih, şimendifer nizamnameleri ise büsbütün noksan.

vaktile bir insan muamelesi görmiyen Gandhi, şimdi bu şekilde müzakereleri idare ediyor

mek istiyorum. Eğer buna muvaffak olamazsam araba ile giderim. Yol ancak elli kilometreden ibarettir.

Şeyh Abdülğani kaybedeceğim paraya ve zamana nazarı dikkatimi celbetti. Fakat birinci mevkide seyahat etmek hususundaki noktai nazarımı doğru buldu. Bunun üzerine istasyon memuruna bir mektup gönderdim. Bu mektupta:

Avukat olduğumu ve daima birinci mevde seyahat ettiğimi tasrih ediyor, aynı zamanda da vaktim dar olduğu için cavabı bizzat istasyona giderek arayacağımı söylüyordum. Cavabı bizzat gidip aramakta ısrar edişim sepezsiz değildi. Düşünüyordum ki:

İstasyon memuru bana tahriren cevap verdiği takdirde bu cevap mutlaka menfi olacaktır. Çünkü bu zat beni kendi tabirince "Kuli," dediği yerli bir arzuhalci şeklinde tahayyül edecektir. Binaenaleyh arkamda İngilizkârı, kusursuz bir elbise olduğu halde kendi kendimi takdim ve bu zatı bana birinci mevkî bir biletiler vermeğe ikna etmek istiyordum. Binaenaleyh arkama bir redingot geçirerek istasyona gittim ve gişeye bir İngiliz lirası uzatarak birinci mevkî bir biletiler istedim. Bana sordular:

— Mektubu yazan siz misiniz?
— Evet, bugün (Pretorya) da bulunmak mecburiyetindeyim. Ba-

na bir biletiler verirseniz minnettar olurum.

İstasyon memuru tebessüm etti:

— Ben bir Transuvalı değil, fakat Holandalıyım, dedi.

Bu dakikada beslediğiniz hissiyatı tamamen anlıyorum ve bu hissiyata iştirak ediyorum. Binaenaleyh size istediğiniz biletiler vereceğim. Fakat bir şartla: Eğer kontrol memuru üçüncü mevkie gitmenizi talep ederse bu işe beni karıştırmıyacakmış. Yani kumpanyayı muahaze etmiyeceksiniz, demek istiyorum. Size iyi bir seyahat temenni ederim. Karşımda bir centilmenin bulunduğunu görüyorum.

Bu cümleyi müteakip bana biletiler uzattı, teşekkür ederek aldım ve kendisine istediği şekilde hareket etmeğe dair söz verdim.

Şeyh Abdülğani istasyona kadar bana refakat etmişti. Meselelerin bu tarzda halledilişi hayretini mucip oldu ve hoşuna gitti. Fakat tamamen mutmain değildi:

— Pretoryaya bilâhâdis varmanızı temenni ederim, dedi. Fakat kontrol memurunun müsaade etmeğinden şüpheliyim. Etse bile yolcuların protestoda bulunacaklarından eminim.

(Arkası var)

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1898

Sernameyesi Tamamen tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İSTANBUL

TÜRKİYE'deki Şubeleri:

GALATA, İSTANBUL, İZMİR, SAMSUN, ADANA, MERSİN

YUNANİSTAN'daki Şubeleri:

SELÂNİK, ATINA, KAVALA, PİRE

Bütün bankalar muamelesi. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerine

Bu Akşam Radyoda Neler
Dinliyeceksiniz

22 Teşrinisani 931 Pazar

İstanbul — (1200 metre 5 kilovat) 6 ile 7 arasında gramofon 7,5 ile 8,5 arasında Makbule Hamımın iştirakile alaturka saz, 8,5 ile 9 arasında gramofon plâkları vasitaopera parçaları. 9 dan 10 a kadar Kemal Niyazi Bey heyeti tarafından alaturka saz, 10 da 10,5 a kadar Tango orkestrası.

Heilsberg — [276 metre 75 kilovat] 19 Neuryşgarten klisesinden eski Org musikisi, (genç sahahin sonu var) serlevhalı bir varyasyo (Bad) n org için yaptığı bir kural, sonu şu şarkıdır:

Bütün adamların ölmeleri lâzım, büyük ihtiyaçta bulunduğumuz zaman, allahım, şimdi gök açılıyor, (Valtheri) n iki Varyasyonu, bir ses uyan diyor, Doktor (Brüningi) n konferansı Gümisberg operasından naklen Trovata operası 20,15 .

Brüno — [341 metre 36 kilovat] 19 Prağdan nakil Transmisyon 33,15 konferans.

Mühlaker — [360 metre 75 kilovat] 19,30 Piyano konseri, 20 Berlin Transmisyon Başvekili Doktor (Broningi) n konferansı 20,20 İstutforttan naklen bütün annelerin çocuğu, 21 Solo şarkıları.

Lemberg — (380 metre 16 kilovat) 19 muhtelif bavalı Varşovadan nakil .

Bükreş — [394 metre 16 kilovat] 19 Radyo darülfünunu, 14,40 gramofon plâkları, 20 (İstanbulun gülü) opereti.

Belgrad — [429 metre 2,5 kilovat] 20 Şarkı konseri, 20,30 senfoni orkestrası, 22 radyo orkestrasının akşam konseri.

Roma — [441 metre 75 kilovat] 19,25 gazete haberleri, 21 muhtelif konse ve gramofon plâkları, 22,55 son haberler.

Prağ — [488 metre 120 kilovat] 19 Kabara akşamı, 20,30 (Milinovski) nin konseri, 21,30 Kuvertet (dört kişilik orkestra), 22 22 (Nevyork) tan Transmisyon Artura Toskanininin idaresinde orkestra 23 sonhaberler.

Viyana — (517 metre 20 kilovat) 19,55 rasat raporu, spor haberleri v. programı 20,05 Prent Ditril opereti 22,25 akşam raporu, 22,40 akşam konseri.

Peşte — [550 metre 23 kilovat] 1945 şarkı konseri, 21,25 iki piyano tarafından cazbani şarkıları souu Çıtan orkestrası .

Varşova — (1411 metre 158 kilovat) 19 muhtelif haberler, 19,25 gramofon 19,45 operat, 20,15 halk konseri, 21,55 Edebiyat bahisleri, 22,10 piyano konseri. 23 hafif dans havaları .

Berlin — (1635 metre 75 kilovat) 20 (ardım etmek istiyoruz) mevzuu etrafında Başvekilin konferans, 21,30 ölüm büyüktür mevzuu etrafında konferans.

Dikkat: Dercetmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatı Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

Bir Sahtekâr tutuldu

Bursadan bildirildiğine göre, sahte binbaşı uniforması doktorluk yapan Sahtekâr isiminde biri Mudanyada yakalandı.

Kanlı Bir Cinayet

Silivride Fete köyünde Salim oğlu Ahmet isminde bir şerir aynı köyden Hüseyin oğlu Mehmedî balta

Zafiyeti umumiye, iştehasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen:

F O S F A T L I

ŞARK MALT

Hulâsası

kullanınız.. Her eczanede satılır.

İktisat Vekâletinden:

Ankarada telsiz telgraf civarında inşa edilen zirai ve baytarî enstitülerin laboratuvarlarının 57,000 lira bedeli keşifli masa, dolap ve sair levazımının imali kapalı zarf usulile ve 21 gün müddetle münakasaya vaz edilmiştir. Masa ve dolaplar kuru meşeden masif olarak imal edilecektir. Teslim müddeti yüz otuz gündür. Evrakı fenniyesi ve projeleri vekâlet muhasebesine verilecek on beş lira mukabilinde enstitüler inşaat fen heyetinden verilecektir. Münakasaya işirak edecek talipler ilân edilen bedelikeşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde usulüne tevfiikan yazılmış banka teminat mektubunu ve yahut merkez muhasebeciliğine aynı miktarda yatırılan paranın makbuzunu komisyonuna tevdi edeceklerdir.

Nakit teminat kabul edilmeyecektir. Taliplerin ehliyeti feniye vesikalari ve yukarda yazılı şekilde teminatlarla birlikte ihale tarihi olan 16-12-931 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ziraat müsteşarlığı kısmında müteşekkil inşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Hiç beklemediğiniz bir sırada
İşsiz kalabilirsiniz,
Hasta olabilirsiniz;
Başınıza bir felâket gelebilir.

Ah benim de bir
Kumbaram olsaydı
Demek fayda vermez!

Türkiye İş Bankası

Eskişehir Vilâyetinden:

Sarıköy - Mihalççık tarikhinde yapılacak 15 adet büz ve bir adet 0,80 metrelik menfez 4407,29 lira bedeli keşifle 8.11.931 tarihinden 28.11.931 cumartesi günü saat onbeşe kadar alenen münakasaya vaz olunmuştur:

Talip olanların bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesi veya banka mektubu vermeleri ve inşaatın devamı müddetince bir fen memuru veya ehliyeti Başmühendislikçe musaddak bir çavuş istihdam edeceklerine dair taahhütnameinin yevmi ihalede Vilâyet Encümenine ibrazı lâzımdır. Evrakı keşfiye ve saireyi görmek ve fazla izahat almak isteyenlerin Nafia Başmühendisliğine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (3817)

Sultanhamamında Yerli Mallar Pazarı Karşısında
SADIKİYE HANINDA

Bir ailenin hukuki ve mali bütün işlerini deruhde eder.

Birinci NOTER

Vekâletname, protesto, mukavele yapar, icar ve isticar konturatları tanzim eder. Telefon İstanbul 1656

VAPURLAR

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası: Galatada Köprübaşı B. 2362
Şube A. Sirkeci Mühürdarzadehan 2. 2740

TRABZON POSTASI

(Cümhuriyet) vapuru 23 Teşrinisani Pazartesi 17 de Sirkeci rih-timından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancak, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Mapavriye gidecektir. Dönüşte Zonguldak yoktur. Of, Sürmene, Görele ve uğrıyacaktır.

PİRE - İSKENDERİYE POSTASI (İZMİR) 24 Teşrinisani Salı 10 da Galata rih-timından.

23 Teşrinisani pazartesi Bandırma postası yapılmıyacaktır.

YELKENCI VAPURLARI

İnebolu Postası ANADOLU

Vapuru 24 T. sani **SALI**

günü akşamı Sirkeci rih-timından hareketle (Ereğli, Zonguldak, İnebolu, Evrenye ve İlişe) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

DİKKAT: Bu posta her hafta Salı günleri icra olunacaktır.

KARADENİZ POSTASI ERZURUM

Vapuru 25 T. sani **Çarşamba**

günü akşamı Sirkeci den hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci, Yelkenci hanındaki acentalığna müracaat Tel. 21515.

TAVİL ZADE VAPURLARI İZMİR POSTASI

SAADET

vapuru her Pazartesi akşamı 17 de Sirkeci den hareketle Gelibolu, Çanakkale ve İzmir azimet ve Çanakkaleye uğrıyarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemişte Tavilzade bira-derler. Telefon: İst. 2210

ÇİKOLAT CEMİL

ŞEKERCI
HAFİZ MUSTAFA
VE MAHTUMU

Bahçekapı Hamidiye caddesi 90

Muayenehane Nakli

Dr. Celâl Tevfik

Frengi ve İdrar Yolu Hastalıkları Mütchassısı
Sirkeci, Muradiye caddesi
No 35. Saat. 2-6

Kiralık hane

Çağaloğlundu, Türkocağı karşısında 50 numaralı hane kiralıktır. Muayenehane ve idarehane olma elverişlidir. Üst tarafındaki berbere müracaat.

SENİHA HANIM
tarafından
OKUNAN YENİ KONYALI şarkılarını **COLUMBIA** plâklarında
dinleyiniz

Yeni Türkçe Gramer

M. B A H A

Sabık Dil Encümeni Azasından M. Baha Bey tarafından Dil Encümeninin kabul ettiği istihlâhlarla yepyeni bir tarzda yazılan ve orta mekteplere kabul edilen bu kitap İktisat Kütüphanesinde satılmaktadır. Ciltli fiatı 100 kuruştur.

Küçük Gramer Yukardaki büyük gramerin küçüğüdür. İlk mekteplerin 4 üncü ve 5 inci sınıflarına kabul edilmiştir. Ciltli Fiati 25 kuruştur.

ADEMİ İKTİDAR, KUVVET ve GENÇLİK GLANDORATİN

Erkeklerin bütün kudreti şebabini iade eden yegâne devadır. Almanyanın en meşhur profesörlerinin uzun senelerdenberi dakik istihzaratı kimyeviye ile tertibatını elde ettikleri işbu deva akamete uğramış kudreti serian iade ve maraz asabiyetten mütevellit kâffe emrazı teskin ve sıhhi ahengi tibbiyesine rica eyler. Bir tecrübe iddiamız ispat eder. Her kutu derununda Türkçe sureti istimali vardır.

Deposu: İstanbul Bahçekapı No. 37, "ZAMAN", ecza deposudur. Başlıca eczanelerde satılır.

DİKKAT:

Doktor ALİ VAHİT

YILDIZ ÇOCUK UNU

Çok beşler. Çünkü madeni maddeleri, fosforu, vitamini, çoktur. Memedeki çocuklar için yegâne bir gıdadır. İçindeki tarifeyi dikkatle okuyunuz.

Deposu: Hasan ecza deposudur.

KOLAYLIKLA

ALMANCA ÖĞRENME USULÜ

Maarif Vekâletinin 8 - 4 - 931 Tarih Ve 785 Numaralı Kararile Gazi Muallim Mektebi, ve Bütün Liselerle Orta Mekteplerimize Kabul Olunmuştur. 1931/32 Ders Senesi Resmî Kitap Listesinin 13 üncü sayfasında ilân olunmaktadır.

Müellifleri:

H. SANDER

TAHSİN ABDİ

Almanca, Fransızca ve Edebiyat Muallimi

İzmir Lisesi ve Orta Mektebi Almanca Muallimi

1 inci Kısmı 40 Kr.
2 inci Kısmı 50 "
3 üncü Kısmı 70 "
3 kısım bir yerde 150 "

Aynı Metodun:
Küçük Cep Lügati 30 Kr.
Muallim Rehberi 160 "
olmakla beraber Muallim B. lere ücretsiz verilir.

İkinci Tabı adedi: 21,000
Basıldığı ve satıldığı yer

Hüsnütabi Matbaası - İSTANBUL.

Cilt ve zührevi hastalıklar Mütchassısı

Doktor Ömer Abdurrahman

İstanbul emraz zühreviye dispenseri Sertabibi
Ankara caddesi İkdam Yurdu karşısında No. 71

Kiralık Yalı

Dört oda, mutfak ve Terkos suyunu havi Cengelköyünde Kuleli caddesinde 77 No. lı Yalı kiralıktır, Görmek için içindekilere müracaat ediniz.

KAPLANLI KÜRK MAĞAZASI

Her nevi kürk rekabet kabul etmez fiatle satılır. Yeni mantolar, garnitürler ehven fiatle sipariş alınır. Tamirat nuz ve temiz yapılır. Beyoğlu Panayia çıkmaç No. 22
Beyoğlu Hacopulo pasaj No. 34

Patoog, Bakteriolog

Dr. M. Lutfi

GÜLHANE SERİRİYATI
MUALLİMLERİNDEN

Dahili, ve intani hastalar Patolojik ve Bakteriolojik

muayeneler, icra olunur.

Adres: Babıali caddesi vilâyet karşısı 15 No.

Muayenehane: Telefon İstanbul 2373
İkametgâhi: " " 2376

Doğum ve kadın hastalıkları mütchassısı

DOKTOR

Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında eski Hilâliahmer binasındaki muayenehanesinde hergün öğleden sonra kabul etmektedir.

Telefon İst. 22622